

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Feladvány szerkesztő:
Baló László
Feladvány kiadó:
Barcs Sándor

Minden jog fenntartva. Kéziratnak tekintendő. Hírdetés szerződés.

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, V. H. I. Bródy Sándor utca 5-7. Telefon: 139-666.

B 1. kiadás. 1949. április 14. 6 óra -- perc

Tizennégymillió forint - gőzből és vízből - Hogyan dolgoznak az "energiavadászok"?

IE/Go Gp Bn Az energiatakarékoskodásnak vannak olyan lehetőségei is, amelyet egy üzemben belül nehéz, szinte lehetetlen megoldani. Nehéz azért, mert gyakran más üzemek ismerete és igen hosszú bonyolult számítások kelljenek hozzá.

Az EGART-nak /az Energiagazdálkodási Rt.-nak/ feladata felkutatni és kiaknázni ezeket a lehetőségeket.

"Hajtvadászat" az elpocsékolott energia után

Az EGART működésének egyik része az "energiavadászok" munkája. Az energiavadászok kimennek az üzemekbe és itt - mint a jó vadászhoz illik - minden egységnyi elpazarolt energia után - valóságos hajtvadászatot rendeznek. Az energiavadászok nagy része fizikai munkás, akik gyakorlatból alaposan ismerik az üzemeket és a termelést.

Az EGART alig fél éves működése alatt 54 vállalatot teljesen és közel 100 vállalatot részlegesen vizsgált fölül. Eddigi javaslatai alapján összesen 23 és félmillió forint értékű beruházásokat hajtottak, illetve hajtanak végre az üzemekben. Ezek a beruházások évenként összesen 14 millió forint megtakarítást hoznak, a beruházások értéke tehát már körülbelül másfél év alatt megtérül. Eszt a 14 millió forintot legnagyobb részét eddig a levegőbe, vagy a csatornába eresztett gőzből, vízből nyerik.

Első percre ez hihetetlennek tűnik. De ha jól meggondoljuk, hogy a tökéletes rendszerben milyen észszerűtlenül, anarchikusan folyt a gazdálkodás és hogy a szocialista tervezés milyen eredményesen tudja felkutatni a rejtett tartalékokat, akkor már nem is tűnik olyan esodálatosnak. Nézzünk csak néhány példát.

21.000 forint - semmiből

A Köt-szövőgyár esete például olyan, mint a Kolombusz tojása. Egyszerű itt a gőzmegtakarítás módja, - csak éppen az energiavadászoknak rá kellett jönniük. A Köt-szövőgyárban a fonal avatásához nagymennyiségű gőzre van szükség, amelyet maguk állítottak elő, a gépek hajtásához szükséges villanyáramot pedig eddig egy külső erőműtelepről vásárolták. Az energiavadászok azonban felfigyeltek az amúgy is állandóan üzemben lévő gőzkazánra, amely az amúgyis meglévő, üzemben kívüli gőzgéppel minden külön beruházás nélkül megtermelheti az áramot. Az üzemnek ez évi 21.000 forint, az államnak ugyanennyi értékű áram megtakarítását eredményezi. /Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 2. kiadás. 1949. április 14. 6 óra 10 perc

/Tizennégymillió forint - vízből és gőzből, 1. folyt./ IE/Go Gp Bn

A Goldberger kikészítő üzemében is - mint általában a kikészítő üzemekben - sok baj van a festőkádáknál a gőzbeömlés szabályozásával. Nem volt ugyanis semmi, amivel pontosan mérhették volna a gőzt, csak úgy találomra eresztették be a kádba és így bizony igen sok elpocsékolódott. Az EGART-nak feltűnt ez a nagy gőzfogyasztás, megnézte közelebbről a dolgot és most azt javasolja: építsenek be "thormosztát" önszabályozó szelepet. Ez ugyan 50.000 forintba kerül, de a gőz pontos adagolásával már egy év alatt 107.000 forintot takaríthat meg az üzem.

Negyven tonna szén a Dunában

Különösen hangzik, de mégis igaz, hogy a Kartonlemezyár dolgozói eddig - önhibájukon kívül - évente 40 tonna szenet dobáltak a Dunába. Persze nem úgy, hogy zsákkal hordták a szenet a vízbe, de az "eredmény" mégis ugyanaz volt. Vajjon hogyan?

A gőzgépeknél és a gőzfogyasztóberendezéseknél körülbelül 80 fokos elhasznált víz keletkezik, amelyet évtizedek óta a Dunába engedtek. Ugyanakkor a gőz termeléséhez a kazánokat vízzel kell tölteni. Eddig hideg vizet használtak, pedig ha a kazánt melegvízzel töltik, természetesen kevesebb tüzelő kell. A tökések lehettek olyan rossz gazdák, hogy a Dunába engedték a drága melegvizet, - de a dolgozók vagyonaival jobban kell takarékoskodni. A melegvizet ezért ezentúl a Duna helyett a kazánba vezetik - és ezzel évente 40 tonna szenet takarítanak meg. /MTI/

--

Osónak és gázpalaok - alumíniumból - Nyolcszáz forintba kerül és 12 havi részletre kapható a Lampartnál az alumíniumkajak

TP/Mn/Go Gp A közönség körében alumíniumgyártmányaink iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az elkövetkezendő öt hónapban alumínium iparunk sok hasznos gyártmányaival lepi meg a fogyasztóközönséget. A falu igóryeinek kielégítésére gyártanak 5-25 literes tejszűrőket, 5 literes fejőszájtarókat, tejszeparátorokat, tejkéverőket, tejszűrőket, az ipari dolgozók részére öltöző szekrényeket.

Tíz és félmilliméteres alumínium és mangán ötvözetből készült lemezekből készítik a maortgáz tárolásához szükséges palaokókat. Az alumínium-ötvözetből készült palaok igen szilárd; negyven atmoszfóra nyomást bír ki. Az újfajta alumínium-ötvözetet, amiből a palaok is készül, "Hidronaliumnak" nevezik és szilárdsága ellenére könnyen megmunkálható. /Folyt.köv./

T.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás.

1949. április 14.

6 óra 20 perc

/Csónak és gázpalaok - alumíniumból, folyt./

Gáspár György Lampart-gyári munkás elhatározta, hogy az evezést olcsó sporttá teszi és azt javasolta, hogy készítsenek alumíniumból - kajákat. A Lampart-gyár Gáspár utmutatásai szerint elkészítette az első alumínium-kajákat. A hat méter hosszú és hatvan centiméter széles bordázott, kétlégkamrás alumínium-kajákat már kipróbálták és kiderült, hogy igen jó. Most a Lampart megkezdte az alumínium-kaják tömeggyártását. Az izléses, színes kivitelben készült alumínium-kaják darabja 800 forintba kerül és 12 havi részletre kapható. Így havonta 66-67 forintos költséggel a dolgozók is hozzájuthatnak az elszüllyeszthetetlen alumínium-kajához. /MTI/

..

Négyszeres forgalom, olcsóbb árak - Körséta az Állami Áruházak húsvéti vásárán

IE/Hm/Go Gá Az Állami Áruházak valamennyi fiókja bőséges raktárral készült fel a húsvét előtti nagy forgalomra. Egész sor olyan cikk kapható, amelyeket 1938 óta most készítettek először - és amelyeket a dolgozók akkor nem tudtak megvásárolni.

Általános árcsökkenés az "édesség fronton"

Csokoládógyáraink 1938 óta most készítették először tiszta csokoládó-figurákat. Anyaguk valóban "békebeli". Nincsen benne pórtanyag. Ennek az elsőrendű minőségű csokoládónak természetesen nemcsak íze jobb, hanem a tápértéke is sokkal magasabb.

Jó és szép cukorkafélékben nem volt hiány a háború előtt sem. De ma már igen sokfajta van köztük, amelyik olcsó is. A kávéfondantcsokoládófigurák már egy forint tíz fillérért kaphatók. A tojás-cukorka tíz dekája egy forint nyolcvan - tavaly húsvétkor kettő ötvenbe került. Az árcsökkenés általános az egész "édesség fronton", a marcipán és cukorkafigurák ára 25 százalékkal alacsonyabb, mint tavaly húsvétkor.

Kölni - három kilenvenért

Az illatszerek közül természetesen a húsvéti lócsolóvizet keresik a legtöbben. Különböző figurákat ábrázoló, színes üvegekben árulják két forint huszért. Az idei húsvétkor azonban már nemcsak lócsolóvizet, hanem kölnit is vásárolhatnak a dolgozók. /Folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás.

1949. április 14.

6 óra 30 perc

/Négyszeres forgalom, olcsóbb árak, folyt./ IE/Hm/Go Gá

A Baeder-gyár jöminőségű, különböző illatu kölnije már három forint kilenvenért kapható. A kölni minden fajtájában nagy a kereslet - nem is csoda, hiszen tavaly húsvét óta épen 25 százalékkal csökkentek a kölni-árak. Még-egy meglepetés a húsvéti illatszerfronton: sokan vesznek krémet, pudort, ami azelőtt csak luxusáru volt. Igaz, az egyik legjobb minőségű arckrém ára a tavalyi nyolc-tíz forintról kettő kilenvennyolcra csökkent.

Vékonyszálu, flórtalpu selyemharisnya 16.90-ért

A dolgozók ma már azt is megengedhetik maguknak, hogy húsvétra ne csak egészen kis aprósággal, hanem komolyabb ajándékkal is örömet szerezhessenek. Huszonkilenc forintért már megvehetik a legszebb filmnyomású empriméselyem méterét, amelyekből egyfe ujjabb és újabb mintájuk kerülnek az Állami Áruházak kirakataiba. Két államosított köt-szövő gyárunk, a Columbia és a Nor-Coc megkezdte az egészen olcsó és prima minőségű selyemharisnyák gyártását. Ezek a vékonyszálu, flórtalpu harisnyák azelőtt több, mint 20 forintba kerültek, most tizenhat forint kilenven fillérért kaphatók az Állami Áruházakban.

A húsvét elsősorban a gyermekek ünnepe

- és idén már valóban jut öröm - és természetesen ajándék is minden gyerekeknek. Az Állami Áruházak raktárait megtöltik a rengeteg különböző fajtájú játék. Vannak közöttük húzható színes állatok - ezeknek darabja azelőtt tíz forint volt, most pedig négy. A nemrég még harmincforintos összezsúfolható gyerekszék most körülbelül tíz forintba kerül majd.

Végül még egy adat, amely élesen bizonyítja, hogy jobbak, olcsóbbak lettek az árak - és hogy nőtt a dolgozók vásárlóképesége. Az Állami Áruházak 14-es fiókjában /tavaly itt egy ugyanilyen nagy áruház volt/ egy évvel ezelőtt egy közönséges húsvét előtti napon 49 ezer forint volt a forgalom - most 193 ezer forint - épen a négyszerese. Az illatszerfogyasztáson szokták általában mérni az életszínvonal-emelkedést. Nos: a 14-es számú Állami Áruház illatszerosztálya tavaly egy nap alatt 654, idén ugyanazon a napon 3600 forintot forgalmazott. /MTI/

..

II

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás.

1949. április 14.

6 óra 40 perc

"Hadat üzenünk az analfabétizmusnak" - Egy év alatt megszűnik az analfabétizmus Magyarországon

VKM § Go Gá Az 1941-es népszámlálás adatai szerint a mai Magyarországon 680 ezer volt az analfabéták száma, a lakosság 7.3 százaléka. E viszonylag magas szám a múlt korszak népellenes közoktatási rendszerének volt a következménye. Ezt bizonyítja az is, hogy az analfabéták száma az iskolapolitikai szempontból legjobban elhanyagolt ellenzéki vármegyékben volt a legmagasabb, így a "Viharsarok" megyéiben és általában a tiszántúli vármegyékben.

A felszabadulás után a közoktatásügyi kormányzat szabadművelődési tanfolyamokkal igyekezett segíteni a helyzetet és sikerült is az analfabéták számát lényegesen csökkenteni. A legújabb népszámlálási adatok szerint 185,000 a 15-60 év közötti írni-, olvasni nem tudók száma, vagyis az összlakosságnak mintegy két százaléka. Ez a szám azonban még mindig elég magas és ha az eddigi úton tovább a munka, több mint 15 évre lenne szükség az analfabétizmus megszüntetésére. Éppen ezért a kultuszminisztérium Szabadművelődési Főosztálya most törvényjavaslatot készít elő, amely gyökeresen rendezné majd ezt a kérdést: egy év alatt teljesen felszámolja az analfabétizmust.

E. Kovács Kálmán, a szabadművelődési főosztály vezetője ezzel kapcsolatban a következőket mondotta a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

Mivel/írni-olvasni nem tudók legnagyobb része mezőgazdasági munkával foglalkozik, az ősz végén indítjuk meg a tervszerű kampányt, amellyel hadat üzenünk az analfabétizmusnak. Célunk az, hogy egy év alatt mindenkit megtanítsunk írni-olvasni. Ezt a hatalmas munkát természetesen csak a tömegszervezetek bevonásával tudjuk elvégezni, a szakszervezetek, a DEPOSZ, az MNDSZ és az EPOSZ a legteljesebb mértékben részt fognak venni ebben a küzdelemben. A tömegszervezetek a tanfolyamok ezreit rendezik majd tagjaik számára s a tanfolyamok megtartásához a közoktatásügyi kormányzat nyújt segítséget: előadókat küld, szemléltető táblázatokkal és más taneszközökkel látja el a tanfolyamokat. Részt vesznek ebben a munkában a pedagógusok is, akik már eddig is kitűnő munkát végeztek ezen a téren.

Az analfabétizmus teljes leküzdésének egyik nagy akadálya volt eddig, hogy sokan szégyeltek tudatlanságukat, nem jelentkeztek a tanfolyamokra. A dolgozóknak meg kell érteniük, hogy az analfabétizmus a múlt rendszer bűne és szűgyene. Népi demokráciánk nemcsak politikai jogokat adott a dolgozóknak, hanem azt is hirdeti, hogy minden dolgozónak joga van a kulturára is, s a népi demokrácia hozzá akar segíteni minden egyes dolgozót a kultúra alapelveinek elsajátításához. /MTI/

..

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1949. április 14.

9 óra -- perc

A budapesti Nagyvásártelep fontosabb árucikkeinek jegyzéke

§ Mk KS Zöldség- és főzelékek: burgonya, nyári, rózsás 0.50-0.52, gúl Baba 0.48-0.52, fojtott sárga 0.80, Ella 0.36-0.42, ókla 0.30-0.50, vöröshagyma, zöldjével oszmója 1.10-0.40, dug-hagyma 0.40-0.80, metélt-hagyma, oserepenkint 2.50, hónapos retok, melegágyi 0.30-1.60, vöröshagyma, makói 0.49, fokhagyma 0.60-1.40, fejeskáposzta 0.50-0.80, kolkáposzta 1.80-2.00, zoller 0.80-1.00, kalarabé 0.30-0.50, fejessaláta melegágyi egy fej 0.40-1.40, kapor oszmójal.00, soska szabadföldi 1.80-2.50, paraj /tisztított/ 0.70-1.80, sárgarépa 0.40-0.50, petrozselyem 0.80-0.70, karotta apró 0.80-1.00, nagy 0.50-0.60, torma 3.50-6.00, spárga 10.00-18.00, retok fekete 0.50-0.60, fűj bab 1.60-1.70, loncs 2.00-3.00 mák kék 7.80-8.00 forint

Gyümölcs: Alma, nemes faj 3.00-5.30, közönséges 2.00-4.00, körte nemes faj 4.20-6.00, körte aszalt 3.00-3.20, szilva aszalt 6.00, szilvaiz 4.00, narancs sárgabélű 10.33, citrom ládánként 362.00-507.00, aszalt alma 2.00-3.00, citrom kiolvasva darabja 1.30-1.30, mandula, héjas 5.00. Egyéb: gomba tömött, csiperke 16.00-18.00, tojás, friss ládaáru darabja 0.45-0.49, füge, sákos 26.00, dió héjas 7.50-8.00, dióbél 27.00-28.00 forint. Felhozatal kielégítő. A forgalom a nagyvásártelepen lanyha volt. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1949. április 14. 10 óra 10 perc

Menes János debreceni polgármester üdvözlő beszéde

§ Mk Ks Az alábbiakban a t. Szerkesztőséget rendelkezésére bocsátjuk Menes János debreceni polgármester üdvözlő beszédét. Keretét később adunk.

xxx

Menes János polgármester a Függetlenségi Nyilatkozat századik évfordulójára különvonaton Debrecenbe érkező vendégeket a vasútállomáson a következő beszéddel üdvözlí:

- Debrecen dolgozó népe nevében szeretettel köszöntöm a magyar népi köztársaság elnököt, a kormány tagjait, a Magyar Függetlenségi Népfront Országos Tanácsát, a városunkban érkező vendégeket és külön szeretettel üdvözlöm a magyar dolgozó nép nagy vezérét, Rákosi Mátyás elvtársát.

- Kitüntetés számunkra az, hogy eljöttek hozzánk, amikor a magyar függetlenség kikiáltásának századik évfordulóját ünnepeljük.

- Mi büszkén tekintünk városunk szabadságharcos hagyományaira, történelmi múltjára, amelyben kétszer volt az ország fővárosa: a nagy 1849-es események alkalmával és csaknem egy évszázad múlva: 1944 őszén és telén, amikor a diadalmas Vörös Hadsereg győzelmének következtében lehetővé vált, hogy városunkban alakuljon meg a Magyar Függetlenségi Front ideiglenes kormánya, amely lerakta a népi demokrácia, illetve a szocializmus építészeti alapjait.

- Debrecen dolgozó népe hű marad a kossuthi hagyományokhoz és rajta leszünk, hogy valóra váltsuk Kossuth, Petőfi és Tancsics eszméit, megvédjük országunk függetlenségét, megvalósítsuk öt éves tervünket és ezen keresztül a független, szabad szocialista Magyarországot. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1949. április 14. 11 óra 40 perc

Ünnepi díszben várja Debrecen a Függetlenségi Nyilatkozat évfordulójára érkező küldöttségeket

Kir § Ks/Hm/Mk Ks Ünnepi díszbe öltözött Debrecen, a magyar történelem egyik legdíszesebb napjának, a Függetlenségi Nyilatkozat megalkotásának százéves évfordulóján. A 100 év előtti események emléke olovonódik meg, ahogy az évforduló reggelén végighaladunk a város utcáin. A középületek homlokzatán a dísző szabadságharcos idők nemzeti nagyjainak arcképe ékeskednek - mellettük nemzeti színű és vörös zászlókat lengtet a szél. A megyeháza homlokzatát Hajdumegye községeinek se lyemzászlói díszítik. A városháza homlokzatát Kossuth Lajos hatalmas arcképe díszíti.

A népi demokrácia segítségével hatalmas anyagi áldozatokkal újjáépített ősi református nagytemplom körüli terület zászlóerdő borítja. A templom főbejárata felett Kossuth ifjúkori arcképe látható, a szomszédos épületeket pedig Petőfi, Tancsics, Lenin és Sztálin, Rákosi és Szakasits, valamint a Függetlenségi Népfront vezetőinek képei díszítik. A templom homlokzatának egyik oldalán még ott vannak az építők munkások állványai. A templom belsője nemzeti színű szinokkal feldíszítve várja az ország vezetőit, a dolgozók képviselőit, a Kossuth-díjas tudósokat, ölmunkásokat és mintagazdákat, a nemzet legkiválóbbjait. A templom közepén egyetlen kőpota Kossuth Lajos kőpót helyezték el. Itt folyik le a történelmi évforduló ünnepsége, amelyen az ország minden vármegyéje küldöttséggel képviselteti magát.

A vármegyék küldöttségei közül több már a szardai nap folyamán megérkezett, köztük a legtávolabbi megyék, Zala és Vas megye küldöttei is. Csütörtökön már a kora reggeli órákban nagyobb csoportokban vonaton és szekereken zarándokoltak Debrecenbe a hajdumegyei falvak és községek küldöttei.

A kora délelőtti órákban a pályaudvartól a nagytemplomig vezető útvonal mentén gyülekező ifjúság és Debrecen népének sorfala között vonulnak be a Debrecenbe érkező kormány tagjai és a Népfront vezetői. A pályaudvart virágfüzerekkel, vörös- és nemzeti színekkel díszítették fel. A kijáratnál kapu felett és két oldalt Sztálint és Rákosit eltető táblák hirdetik, hogy nagy ünnepet ül Debrecen és vele együtt az ország egész dolgozó népe. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás 1949. április 14. 12 óra -- perc

A debreceni ünnepségen elhangzó beszédek

Kö/Mk Ks Az alábbiakban a t. Szerkesztőség rendelkezésére bocsátjuk a debreceni ünnepségen elhangzó beszédeket. Keretét később adunk. A beszédek csak külön intézkedésre adhatók ki

xxx

Dr. Révész Imre tiszántúli református püspök beszéde

Bn/Jné/Mk Ks Dr. Révész Imre püspök beszéde elején üdvözölte a köztársasági elnököt, a kormány és a törvényhozás képviselőit, majd így folytatta:

- Hálát adunk Istennek, hogy ezt a százados évfordulót megérhettük és szívbéli köszönetet mondunk az Istertől rendelt világi felsőbbségnek, hogy az ő akaratából, amely a mi legbensőbb óhaj-
tásukkal egyezett, ezt a napot itt, a szent falak között együtt ünnepelhetjük meg.

- 1949 nagybetűtörtékén úgy érezzük, a magyarországi református egyháznak felreérthetetlen bizonyosságot kell tennie az ország és a nép színe előtt arról, hogy azt az új állami, társadalmi és gazdasági rendet, amelybe magyar hazánk és nemzetünk felfejlődésében van, mélyen bibliai gyökereinek tartja - sokkal inkább, mint eddig bármelyiket!

A püspök a továbbiakban leszögezte, hogy Isten akaratát teljesedni látja akkor, amikor a református egyház az új, igazságos, boldog és szabad magyar élet teljes kialakításában, a magyar népi demokrácia bocsúló munkatársaként végzi egyházi munkáját.

- Mi ezt a mai magaslatos, százados évfordulót a szociális oldaláról épüget értékeljük, mint politikai oldaláról. A Habsburg-háznak a tróntól való erőszakkal megérdemelt megfosztása és a magyar nemzet függetlenségének minden kockázatot vállaló kinyilatkoztatása, a mi egyházunk szemében is csak a dolgok egyik fele. Népeink politikai függetlenségének emlegetése dőlőbábjáték volt mindaddig, amíg névtelen millióinak szociális és gazdasági rablancái össze nem törtették.

- A rablancok a lotörésnek, amely Isten jóvoltából 1945 óta valósult meg, elvi elindítója 1848/49 áldott emlékü magyar forradalmunk.

- Ma száz esztendője semmi oka nem volt a magyar református egyháznak önmagától és történelmi főtemplomától idegennek éreznie azt a nagyszerű drámai aktust, amely a falak között lefolyt.

- Ma pedig minden oka megvan a magyar református egyháznak arra, hogy ezen az egyedülálló alkalmon, amikor a magyar nép vezetőinek és képviselőinek akaratából azoknak színe előtt megszólalhat, emelt hangon, az imádság hangján mondja el: /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás 1949. április 14. 12 óra 5 perc

/A debreceni ünnepségen elhangzó beszédek...1.folyt./ § Mk Ks

Legyen áldott a debreceni nagytemplomot teljes egészében újjáépítő, annyi más szentegyházunkat újjáépíteni segítő, vallásunk szabad gyakorlását biztosító és védelmező, a gyházunkat anyagilag is bőkezűen támogató magyar köztársaság és fiatal, de alkotásaiban máris verhetetlennek bizonyult magyar népi demokrácia! Legyen örökre áldott Istenről és legyen örökre megáldva Isten magyar református gyülekezetének hálás magyar szívéből!

xxx

Dobi István miniszterelnök beszéde

Uj./Jné/Mk Ks - Száz esztendővel ezelőtt - kezdte beszédét a miniszterelnök - Kossuth Lajos abban a nagy beszédében, amit ezen a helyen mondott, a forradalmi képviselőház feladatát abban határozta meg, hogy Magyarországot először meg kell menteni, azután újjáépíteni s a jövőjét szabaddá, naggyá tenni. Ez a feladat hárul a népi demokratikus Magyarország mai parlamentjére, mai vezetőire is.

- Kossuthék száz év előtti nagy forradalmi tettéből tanulnia kell minden idők minden forradalmárának. Kossuth példájából az a tanulság számunkra, hogy a nagy forradalmi ujtások létrehozása mellett gondoskodni kell azok megvédéséről is. Rendkívül jelentős számunkra az is, hogy az 1849 óta eltelt idők döntő fontosságú, világtörténelmi-formáló órássáinak - Marxnak és Leninnek - utmutatásaira támaszkodhatunk, amikor most a dolgozó nép felszabadítását végrehajtjuk és befejezzük.

Dobi István a debreceni országgyűlés által Kossuth indítványára elfogadott függetlenségi nyilatkozatról beszélve, rámutatott arra, hogy - a nemzetközi reakció beavatkozása következtében - az 1849-et követő idők nem hozták meg az ország függetlenségét. Az 1918-as és 1919-es forradalmak után az ellenforradalom fehér terrorja kötötte guzsba a magyar népet s a hitleri fasizmus és magyarországi cinkosai martalékává tette.

- Ilyen előzmények után történt, hogy 1944 őszén a hatalmas Szovjetunió felszabadító hadserege meghozta a magyar népnek a szabadságot. Eppen innen, Debrecenből indult el független állami életünk, amit 1849-ben Kossuthék sikertelenül próbáltak megteremteni.

Az ő szellemükben, az ő utmutatásaik szerint jártunk el akkor, amikor győzelmre vittük a dolgozó milliók ügyét s a nép kezébe adtuk az államhatalmat.

- Kossuthék szellemében hoztuk létre - mondta Dobi István - a munkások és dolgozó parasztok politikai szövetségét, a munkásosztály vezetésével. Ez a szövetség minden erejével a magyar nép jólétének megteremtését és a szocializmus építésének ügyét szolgálja. /folyt.köv./ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1949. április 14. 12 óra 10 perc

/A debreceni ünnepségen elhangzó beszédek...2.folyt./ Mk Ks

Nem érdektelen itt megemlíteni, hogy mikor a világ leggazdagabbnak hirdetett kapitalista országai is nehézségekkel és válságokkal küzdnek, mi városban és falun, az iparban és mezőgazdaságban egyaránt hatalmas beruházásokkal gyarapítjuk a nép vagyonát, emeljük a dolgozók életszínvonalát. Nemcsak az ipari és mezőgazdasági termelést korszerűsítjük, hanem a kultúrát elhanyagolt, elnyomott és kiszármányolt dolgozó népünk életformáját is gyökeresen átalakítjuk.

- Kossuth azt is mondta, hogy "tájékozódni kell az európai nemzetek irányában". Ugy gondolom, nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy az egész világ fejlődése irányában tájékozódunk s helyesen foglaltunk állást, amikor a szocializmus építésének útjára léptünk. Megvizsgáltuk a világ különböző országainak belső helyzetét s arra az eredményre jutottunk, hogy ahol még a kapitalizmus uralkodik a népek felett, azokban az országokban is milliós és tízmilliós tömegmozgalmakkal lazítják béklyóikat a dolgozók. Jölesik megállapítani, hogy Magyarország - amely a maga történelmi múltjában ezer éven keresztül majdnem minden korszakban a legelmaradottabb nemzetek közé számított - most végre azok között a nemzetek közt van, amelyek között az egész világra kiterjedő nagy megmozdulásban az élen járnak.

- Azt mondta Kossuth, hogy olyan kormányrendszerre kell törekednünk, amelyik megóvjja az ország szabadságát és függetlenségét. Ma elmondhatjuk: egyenrangú, szabad és független tagjai vagyunk annak az egyre szélesedő békafrontnak, melynek élén a világ leghatalmasabb állama, a szocialista Szovjetunió áll. Ma, amikor a nyugati imperialista államokban a legféltelenebb háborús izgatás folyik, szabadságunknak és függetlenségünknek egyik legfontosabb biztosítéka, hogy a hatalmas Szovjetunió szövetségese vagyunk s a barátsági szerződések egész sora fűz össze a szomszédos népi demokráciákkal.

Dobi István ezután az utóbbi időben a nyugati imperialista reakciós körökből ráánkzúdított, provokációs rágalomözönről beszélt.

- Akik talán azt hiszik, - mondta - hogy ezzel eredmény tudnak elérni, nagyon tévednek. Családni főznek számításukban, mert - ahogy Rákosi Mátyás mondta - Magyarország nem rés, hanem erős bástya a békefrontban. Most, amikor végre megszabadultunk a fasisztáktól, az imperialista és a hazai elnyomóktól, nem vagyunk hajlandók többé semmiféle külső nyomásra engedelményeket tenni a reakciónak. Dolgozó népünket nem rettentik meg a beavatkozási kísérletek, a rágalomhadjárat: meg fogja őrizni és tovább fogja fejleszteni a szocializmus útján az 1945-ös forradalmi átalakulás nagyszerű eredményeit és vívmányait.

- 1849-ben Kossuth debreceni beszédében tiltakozott az ellen, hogy "vannak országok, melyek úgy akarnak rendelkezni a nemzetek felett, mint ahogyan a majoros rendelkezik a nyáj felett". /folyt.l

MTI BELFÖLDI HIREK

B12. kiadás 1949. április 14. 12 óra 15 perc

/A debreceni ünnepségen elhangzó beszédek...3.folyt./ Mk Ks

Mikor erről megemlékezett, egyúttal elmondta, hogy Magyarország Európa népei irányában békét és barátságot óhajtott, tiszteli minden nemzet jogait, de megkívánja, hogy Magyarország, a magyar nép jogait és függetlenségét is tiszteletben tartás. "Megkívánjuk - mondta Kossuth - hogy nélkülnk senki se intézkedjék rólunk".

- Most, amikor annyi beavatkozási kísérletet látunk belső ügyeinkbe - mondta Dobi István - amikor lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy Nyugaton nélkülünk akarnak rólunk határozgatni, úgy gondolom, különös nyomatékkal kell hangoztatni a világ felé Kossuth szavait, mely kifejezi a magyar nép, a szocializmust építő magyar dolgozók mai kívánságát és akaratát is: végre elnyert függetlenségünkkel és szabadságunkkal egyenjogú félként akarunk beilleszkedni a békeszerető és demokratikus népek nagy családjába.

- Tisztelet Hallgatósági Ünnepeinknél gyűltünk össze, megemlékezni a magyar szabadságharcok egy nagy jelentőségű eseményéről: 1849 forradalmi kísérletéről arra, hogy a magyar népet szabadabb és függetlenebb tegye. Az 1849-ben ezen a napon trónfosztott Habsburg-reakciót csak a külföldi beavatkozás, a reakciós orosz cári hatalom tudta jogai-
ba visszahelyezni.

- Annak a cári hatalomnak a beavatkozása döntötte el a magyar szabadságharc sorsát, amelyik a maga országában is olyan sokáig és olyan véres kegyetlenséggel folytatta el az orosz munkások és parasztszabadságtörekvéseit. Erdemes elgondolkozni azon, hogy - miután a cári birodalom elnyomott népei végül Lenin és Sztálin vezetésével leszármoltak a nép zsarnokaival - az 1848-as felkelés után száz évvel éppen a szocialista Szovjetunió hősi fiai tették lehetővé a szabad és független Magyarország megszületését.

- 1848/49 nagy tanulság a mi nemzetünk számára, bel- és külpolitikai tekintetben egyaránt. Figyelmeztetés, hogy sohase becsülje le a belső és külső ellenséget. A belső ellenség akkor válik veszedelemmé, ha külföldi segítséget kap s ezért különös gondot fordítsunk arra, hogy minden jószándéku erőt egyesítsünk a belső reakció leküzdésére, a szocializmus építésére, azokra a nagy feladatokra, amelyeknek megoldására a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével a Függetlenségi Népfrontban vállalkoztunk. Céltudatosan és állandóan gyarapítjuk az ország belső erejét, mert ezzel nemzetközi megbecsülésünket is öregbítjük. Őrizzük és védjük meg a nemzet egyszer végre elnyert szabadságát és függetlenségét s minden uszítással és provokációval szemben biztosítsuk népünk számára az építőmunkához szükséges békét.

-Ezekkel a gondolatokkal kívántam megemlékezni -fejezte be beszédét Dobi István - a debreceni Nagytemplomban száz évvel ezelőtt lejátszódott történelmi jelentőségű eseményről, a függetlenségi nyilatkozatról, Kossuthról és társairól - a névtelen százakról és ezokról, a száz évvel ezelőtt a Habsburg-ház trónfosztásával megfellebbezhetetlen ítéletet mondtak a magyar nép minden radú és rangú ellensége felett.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1949. április 14. 12 óra 20 perc

/A debreceni Ünnepségen elhangzó beszédok...4.folyt./

Nagy Imre, az országgyűlés elnökének beszéde § Mk Ks

Nagy Imre beszéde elején emlékeztetett arra, hogy száz osztendővel ezelőtt a debreceni református nagytemplom ősi falai között dicső elődeink halhatatlan góniuszunk: Kossuth Lajos vezérletével történelmünk ragyogó fejezetét írták. Ezek a falak hallották és visszahangozták Kossuth mennydörgő szavait, amikor a gyűlölet, a megvetés villámait szórta a zsarnokra, a magyarság ősi ellenségére, a Habsburg uralkodóházra. Itt hangzott el Kossuth ajkairól minden igaz magyar hazafi örök fogadalma: "Velem rendelkezhetik Isten akár mint az életben, bocsáthat reám szonvedést, bocsáthatja reám a vörpadot, bocsáthatja reám a bürökpoharat, vagy a száműzést, de egyet nem bocsáthat reám soha, azt nem, hogy én valaha az ausztriai háznak alattvalója legyek..."

- Kossuth előterjesztésére - folytatta Nagy Imre - hangzott el ebben a templomban a függetlenségi nyilatkozat, amely hazánknek 300 esztendőös osztrák-német rabság után visszaadta függetlenségét, a Habsburg uralkodóházat pedig, amely országunk és népünk ellen annyi bünt, vétket és árulást követett el megfosztotta a tróntól és száműzte.

Rámutatott Nagy Imre, hogy az akkori kor nagy szellemei, kimagasló képviselői eszedálattal adóztak nemzetünknek és langlaku vezérenek, Kossuth Lajosnak. "1793 óta - írták annakidején Marx és Engels, a tudományos szocializmus megalapítói és a munkásosztály nagy tanítómesterei - elsősorban meri szembehalozni egy nemzet, amelyet körülzárt az ellenforradalmi tulerő, a gyáva ellenforradalmi dünnök a forradalmi szonvedélyt... Hosszu idő óta először akadunk egy valóban forradalmi jellemre, egy férfire, aki népe nevében felkéri venni a kétségbeesett harc keztyűjét, aki nemzete számára Danton és Garnot egy szonólyban - ez a férfi Kossuth Lajos ... A dicső 1793-as év valamennyi főbb vonását újra felleljük a Kossuth által felfegyverzett, szervezett, fellolkesített Magyarországon".

Kiemelte Nagy Imre, hogy hős honvédseregeink minden idők szabadságharcainak legnagyobb győzelmét aratták az osztrák császári és idegen zsoldos hadak felett. Háromszáz esztendőös osztrák-német elnyomás rabláncait tépte szőjjel a magyar nemzet száz évvel ezelőtt Debrecenben a függetlenség nyilatkozatásával. A von Európa reakciós hatalmasságai azonban, az osztrák császár, a pápa és a óár szent szövetségben összefogtak a szabadságukért és függetlenségükért felkelt népek eltiprására.

- A nemzeti függetlenségért vívott nagy szabadságharcok idején, vagy a nemzeti ellenállás súlyos megpróbáltatásai közepette, a végsőkig kitartó, minden áldozatot meghozó néppel szemben mindig az uralkodó osztály volt az, /folyt.köv./ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1949. április 14. 12 óra 25 perc

/A debreceni Ünnepségen elhangzó beszédok...5.folyt./ Mk Ks

amely hátbatámadta és elbukatta a nemzeti ügyet. A nemzet sorozatos katasztrófáinak mindig az uralkodó urak rend, mágnásaink és főpapjaink voltak a felidőzői.

- Két emberöltőn át két nemzedék legjobbjai küzdöttek dolgozó népünk felszabadításáért, hazánk függetlenségéért a külső és belső ellenség ellen. Ezekben a harcokban kovácsolódott ki és izmosodott meg a magyar munkásosztály, a dolgozó nép harcolt, szervezett, el tudatos vezető ereje. A történelmi fejlődés folyamán a függetlenség ügye olvászthatatlanul összefonódott a dolgozók felszabadulásának ügyével. A függetlenségi harc nem győzedelmeskedhetett, a német elnyomás bilincseiől az ország ki nem szabadulhatott, a feudális, kapitalista kizsákmányoló osztályok megdöntése nélkül. Hazánk sorsának, jövődjének letéteményese a munkásosztály volt, amely szabadságunk, függetlenségünk legbiztosabb záloga lett.

- Amikor a nagy orosz októberi szocialista forradalom győzelme 1918-ban Magyarországon is lángra lobbantotta a forradalom parazsát, a magyar munkásosztály széttépte azokat a kötelékeket, amelyekkel az uralkodó osztály hazánkat Ferenc József és Vilmos császár járszalagjára fűzte. 1919-ben a magyar munkásosztály fegyverrel a közben védelmezte hazánk függetlenségét a rátörő imperialista hordák ellen olyan vitézséggel, heaszeretettel és önfeláldozással, amely méltán soraközik 49-es honvédseregeink dicső haditettei mellé. És amikor a második világháború szörnyű poklából a dicsőséges Szovjet Hadsereg győzelmes harcain kizsabadították hazánkat és meghozták számunkra a történelmi pillanatot, amikor a horthysta és fasista Magyarországot romjain újra magasztalba emelhetjük a 49-ben aláhanyatlott függetlenségi lobogót, a Kommunista Párttal az élen a magyar munkásosztály volt az, amely vállalta a munka és a harc oroszlánpérszét, a szabad és független demokratikus Magyarországot felépítését. Nemzeti lobogónkat, szabadságunk és függetlenségünk szimbolusát 1944 decemberében már újra itt lengette a szél Debrecen falain, ahonnan elindult most már végső diadalra a szabadság és függetlenség ügye.

Nagy Imre ezután rámutatott a felszabadulás utáni négy és fél év hatalmas eredményeire, majd így folytatta:

- A népi demokratikus országokkal és a világ szabad ságszerető népeivel megbenthatatlan szövetségben ott állunk hűségösen és megingathatatlanul felszabadítunk, a hatalmas Szovjetunió mellett, köszön arra, hogy visszaverjük az imperialisták támadásait, köszön arra, hogy megvédjük népünk békéjét.

- Száz osztendővel ezelőtt ezzel a szent elhatározásával magára maradt a magyar nép. Ma a Szovjetunió oldalán olyan lebirhatatlan erő része vagyunk, amely megálljt tud parancsolni az imperialista rablóknak.

/folyt.köv./ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1949. április 14. 12 óra 30 perc

/A debreceni ünnepségen elhangzó beszédek...6.folyt./ Mk Ks

- Száz esztendő kellett hozzá, hogy ezt elmondhassuk. Mennyi szenvedés, mennyi áldozat árán jutottunk el oda, hogy hozzáfoghattunk Kossuth felbomlott nagy műveinek befejezéséhez és annak továbbfejlesztéséhez, ahhoz, hogy Magyarország valóban szabad és független ország, valóban a dolgozó nép hazája legyen.

- Es most ide zárandokoltunk száz év előtti nagy nemzeti elhatározásunk színhelyére, hogy újra hitet tegyünk függetlenségünk mellett. Ide zárandokoltunk, hogy Kossuth halhatatlan emléke előtt tisztelgve, emelt fővel jelentsük: Visszaszereztük hazánk függetlenségét, becsülettel valóra váltottuk 49.örökségét. Ide zárandokoltunk, hogy megfogadjuk: Függetlenségünkre vigyázunk, mint a szemünk világára és ha kell, utolsó csepp vörig védelmezzük. /MTI/

Építési és forgalmi átrendezés a Lánchíd pesti hídfőjénél

Fő & Jt/Hm/Mk Ks A Lánchíd dolgozói november 1.-ére elkészítik a főváros egyik legforgalmasabb hidját, a Lánchídat. A közlekedési rendőrség teljes apparátussal készül fel máris a nagy eseményre és nagyrányu tervet készített a pesti hídfő körüli tér átrendezésére és forgalmának szabályozására. A terv szerint a teret teljesen átépítik. A modern közlekedéstudomány minden eszközt figyelembe véve átrendezés gyorsá és biztonságossá teszi majd a Roosevelt-téren való közlekedést és a hidra való felhajrást. A Roosevelt-tér tiszta körforgalmu tér lesz, közepén nagyméretű füves parkkal. A park egyik végében a Szóchonyi szobrot, a másik végébe a Deák-szobrot helyezik el.

- A Dunaparton közlekedő járművek nem kapcsolódnak be a körforgalomba, hanem a hid alatt épített aluljárón közlekednek. A villamos a Szóchonyi-rakpartról az alsó rakpartra fut le és a Lánchíd alatt épített aluljárón át jut el a Belgrád-rakpartra. /MTI/

Szegedi tudósok köszönete a tudományos pótdíjért

VKM & Hm/Mk Ks A szegedi tudományegyetem dolgozói, professzorok, segédintézményzet, hallgatók és fizikai munkások a tudományos pótdíjak rendezése alkalmából ünnepélyes nagygyűlést tartottak, amelyen a szegedi üzemi munkásság képviselői is megjelentek. Trenosóny-Waldapfel Imre egyetemi tanár megnyitó szavai után Straub Bruno professzor méltatta a szocializmust építő népi demokrácia kulturpolitikáját, mely a tudományos kutatók teljes anyagi függetlenségének biztosításával, valamint a tudományos kutató munka anyagi feltételeinek megteremtésével a további elmélyedő kutató munkát is lehetővé teszi.

/folyt.köv./ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1949. április 14. 12 óra 40 perc

A vásárosarnokok és nyílt piacok kicsinybeni árainak jegyzése

§ Mk Ks Marhahus: rostélyos, felsál 8.40, levestűsok /tarja-osontos oldalas, szegye/ 8.40, borjúhús 10.00, juhús: 9.40-12.00, sertéshús: karaj /hosszu, rövid/ 19.00-19.60, tarja, comb, lapocka, 16.90, oldalas 16.00, szalonna; zsirnak való 19.00, háj 20.00; zsir 19.00, füstölt sonka, bőrös 26.00, élő baromfi: tyúk 14.00-16.50, csirke 14.00-16.50, ideai csirke darabja 15.00; tisztított baromfi: tyúk 15.00-16.00; csirke 15.00-16.00, liba 16.00-18.00, kacsa 18.00, pulyka 14.00-17.00, tisztított bontott baromfi: liba, kacsa aprólék 8.00-10.00; máj 25.00-40.00, háj, bőr 25.00-26.00, mell 18.00-22.00; hát 18.00-22.00, étolaj, szabad forg 9.00, margarin szabad forg. 13.00, tojás osztályozatlan darabja 0.50-0.55, halak: ponty élő, nagyság szerint 7.50-14.00, jegelt és nem élő 6.00-10.00, tej és tejtermékek: teljes tej /kannatej/ 1.50, tejföl 5.10, teavaj apsz. 23.00-24.00, tehénturó 3.20, kevertturó 8.00, juhturó 11.00, liszt szabad forg. 3.00; egységes kenyér 1.00, szabad kenyér 2.60, zsemlye és kifli darabja 0.50; szárazfőzelék: lenese 2.40-3.80, borsó, feles 3.80-4.40, bab 1.80-2.40 forint

Zöldségfélék: burgonya, gűlbaba 0.58-0.62, nyári róssa 0.60-0.62, ella 0.46-0.52, zöldbogyó csomója 0.20-0.55, vöröshagyma, makói 0.62-0.68, fokhagyma 0.80-1.78, fejeskáposzta 0.68-1.06, kelkáposzta 2.30-2.54, savanyukáposzta 0.80-0.96, kalaráb 0.40-0.68, sóska szabadföldi 2.30-3.20, paraj szabadföldi 0.96-2.30, torma 4.40-7.60, zeller 1.00-1.26, cékla 0.40-0.68, fejessaláta melegágyi darabja 0.55-1.78, petrezselyem 0.70-0.96, sárgarépa 0.55-0.70, fekete retek 0.60-0.80, hónapos retek melegágyi 0.40-2.00, jégcsapretek csomója 0.80-0.82, gomba tömött, csiperke 14.00-20.00 forint.

Gyümölcs: alma, nemes faj 3.80-6.70, közönséges 2.50-5.00, aszalt alma 2.50-3.80, körte, nemes faj 5.30-7.60, szilva aszalt 6.00-7.60, szilvaiz 5.00-7.00, citrom darabja 1.40-2.16, dió héjas 8.00-10.00, dióbél 26.00-30.00, só étkezési 1.70, cukor szabadforgalmu 6.00-6.80, mák 8.50-9.60, méz 10.00-12.00, riza szabadforg. 8.60, őrölt paprika 16.70-35.60 forint.

A forgalom a piacokon lanyha volt, a vásárosarnokokban lanyha volt. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1949. április 14. 12 óra 50 perc

Időjárás-jelentés

& M/ M/ M/ Ks A Meteorológiai Intézet jelenti április 14.-én, esütörtökön délből:

Szárazföldünk legnagyobb részét továbbra is enyhe tengeri légtömegek árasztják el. Erősen változékony időjárás uralkodik Skandinávia déli részén, Német és Lengyelországban, valamint a Szovjetunióban. Ezzel szemben Franciaországban és az Alpok környékén lassú légáramlással csendesebb, szárazabb időjárás alakult ki. Hazánkban szurdán i. donként megélénkülő nyugati, északnyugati széllel változó volt a felhőzet, és több fölé nu lított záporosó. Bánhidán és Lengyelen 12, Mórton 9, Komáromban 8, Fonyódon 7 milliméter csapadékot mértek. A hőmérséklet általában 17-20 fokig emelkedett, Eger, Miskolc, Tapolca környékén elérte a 21 fokot is. Az éjszaka folyamán csak a talajközeli rétegben hűlt le a levegő 5 fok alá.

Budapesten szurdán a hőmérséklet napi középértéke 4.4 fokkal, a légnyomás napi középértéke 0.5 milliméterrel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten esütörtökön délből a hőmérséklet 17 Celsius fok, a tengorszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik.

Várható időjárás péntek estig: Mérsékelt, időnként élénkabb nyugati, északnyugati szél, felhőátvonulások, többféle záporosó, esetleg zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

/MTI/

Kulturházak, szociális otthonok épülnek Zemplén-megyében

Tud & Mf/m/Mk Ks A hároméves törv befejező szakaszában Zemplén-megyében több kulturház és szociális otthon épül. Cigándon 250.000 forintos költséggel mintaszerű kulturházat építenek, előadóteremmel, színpaddal, ültözőhelyiségekkel és olvasótornokkal. Tiszaluccon, Jajhalompusztán kiírják, illetve felepitik az új kulturházat, a mezőszobori Rákosi kastélyban pedig szociális otthonot rendeznek be. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1949. április 14. 13 óra 40 perc

/Szegedi tudósok köszönete....folyt./ VKM & Hm/Mk Ks

Szántó György miniszteri tanácsos, a kultuszminisztérium egyetemi osztályának vezetője rámutatott a Magyar Dolgozók Pártja kezdeményező szerepére a kormányzat intézkedésében, amely a tudomány fejlődésének a kapitalista társadalomban elképzelhetetlen lendületet biztosít. Az anyagi és erkölcsi megbecsülés, amit népi demokráciánk a tudósoknak nyújtott, máris messze meghaladja mindazt, amit a múltban ezen a téren történt. Felszólaltak még a nagygyűlésen Szabó Zoltán, Ivánovics György és Baróti Dezső professzorok, akik a fizikai dolgozók érdemét hangsúlyozták, Kelemen Endre tanársegéd és Király József egyetemi hallgató, a szegedi MEFESZ képviselőjében. Szeged ipári munkássága nevében Nagy-György Mária, a szegedi Kenderfonógyár vállalatvezetője és Keresztes Jánosné élmunkásnő szolt az egyetem dolgozóhoz. Kijelentették, hogy az ipari munkásság részéről igen súlyos áldozat és nagy erőfeszítés előteremteti azt az összeget, amelyet a kormányzat a tudomány támogatására fordít, de a dolgozók szívesen hoznak meg minden áldozatot, mert tudják, hogy a demokrácia tudománya már a dolgozók javát szolgálja. A munkásosztály azt várja a tudósoktól, hogy a fizikai dolgozókkal vállelve a haladó tudomány vonalán építsék a szocializmust. A nagygyűlés Ábrahám Ambrus promontroi szerzetes, egyetemi tanár javaslatára üdvözlő táviratot intézett Rákosi Mátyáshoz, a magyar dolgozók vezetőjéhez, Gerő Ernőhöz, a Tudományos Tanács elnökéhez és Ortutay Gyula kultuszminiszterhez. /MTI/

Lelkes hangulatban, a Köztársasági Elnök, a kormány, a Népfrent és az egyházak képviselőinek jelenlétében üli meg Debrecen a Függetlenségi Nyilatkozat 100. évfordulóját.

Kir FE/KI/Mk Ks Debrecen, április 14.

A Habsburg-ház trónfosztása, a Magyar Függetlenségi Nyilatkozat századik évfordulója alkalmából a Magyar Függetlenségi Népfrent Országos Tanácsa nagyszabású emlékünnepeket rendezett a debreceni református Nagytemplomban.

Az ünnepségre esütörtök reggel Budapestről különvonat indult. A különvonaton utazott az ünnepségre Szakasits Árpád köztársasági elnök, Rákosi Mátyás, az MDP főtitkára, Nagy Imre, az országgyűlés elnöke, Dobi István miniszterelnök, Gerő Ernő pénzügyminiszter, Farkas Mihály honvédelmi miniszter, Kádár János belügyminiszter, Riesz István igazságügyminiszter, Ott Károly népjóléti miniszter, Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, Csala István földmivoltásügyi miniszter, Darvas József építésügyi miniszter, Kállai Gyula miniszter, Marosán György, az MDP főtitkár helyettese, Harastyák József, a Szaktanács elnöke, a Függetlenségi Népfrent Országos Tanácsának tagjai, a pártok, a honvédség, a rendőrség, a tömegszervezetek képviselői mellett az egyházak küldöttségei is elutaztak az ünnepségre. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1949. április 14. 14 óra .. perc

Vizállásjelentés

& Mk/Mk Ks Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal vizrajzi osztálya jelenté április 14.-én délután:

A Duna Pozsonyig és Gombos-Ujvidék között árad, máshol apad. Pozsony-Budapest közt alacsony, másutt közepes vízál-lásu. A Duna vizének hőmérséklete Komáromnál 9, Budapestnél 8,7 Mohácsnál 9 fok. A mai dunai vizállások: Scharfing 400 cm 41 %, Aschach 300 cm 44 %, Linz 341 cm 39 %, Strudon 572 cm 48 %, Kroms 484 cm 52 %, Bécs 372 cm 43 %, Pozsony 353 cm 33 %, Orosz-vár 319 cm 37 %, Dunaromota 369 cm 39 %, Gönyű 256 cm 35 %, Komárom 293 cm 37 %, Esztergom 280 cm 39 %, Budapest 373 cm 40 %, Dunapentele 314 cm 43 %, Dunaföldvár 262 cm 41 %, Paks 356 cm 41 %, Baja 460 cm 43 %, Mohács 494 cm 45 %, Gombos 328 cm 41 %, Ujvidék 292 cm 44 %, Zimony 304 cm 53 %.

A Rába Szentgotthárdnál minusz 68 cm 6 %, Gyömről 226 cm 26 %, A Dráva Zákányánál 6 cm 14 %, Barcsnál 53 cm 16 %, Drávaszabolcsnál 80 cm 15 %.

A Tisza Vásárosnamény és Szolnok között árad, máshol apad. Záhonyig alacsony, lejjebb közepes vízál-lásu. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszabecsnél 7, Tokajnál 8, Szol-noknál 6, Szegednél 9 fok. A mai tiszai vizállások: Tiszabecs 32 cm 25 %, Vásárosnamény 36 cm 24 %, Tokaj 321 cm 49 %, Tiszafüred 358 cm 55 %, Szolnok 398 cm 57 %, Csongrád 310 cm 53 %, Szeged 318 cm 49 %, Títol 326 cm 21 %.

A Szamos Csongermel 28 cm 15 %. A Bodrog Sáros-pataknál 346 cm 54 %. A Sajó Bánrévénél 42 cm 13 %. A Hernád Hidasnémetinél 20 cm 13 %. A Berettyó Berettyóújfalunál minusz 123 cm 3 %. A Körösök Körösszakalánál 0 cm 16 %. Bolényosnál 48 cm 37 %. Békésnél 64 cm 20 %. Gyománál 300 cm 45 %. A Maros Mako-nál 100 cm 25 %.

A Balaton Siofoknál 58 cm 45 %.

Várható vizállás Budapestre holnap 355 cm /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás 1949. április 14. 14 óra 15 perc

/Lelkes hangulatban, a köztársasági elnök... 1.folyt./ Kir Fo/Ki/Mk Ks

Katolikus részről ott volt Zsigovits Béla prokurator, az érseki helynök-ség képviselője, az Erzsébet Nőiskola hittanára, dr. Rimóczi Özséb fővárosi hittanár és Öveges József Kossuth-díjas piarista tanár. A református egyház képviselőiben Bereczky Albert püspök és Kiss Ro-land egyetemes felügyelő, az evangélikus egyház képviselőiben po-dig Vető Lajos evangélikus püspök és Simonidesz Lajos tábori püspök vezetésével küldöttség foglalt helyet a vonaton.

Vörös és nemzetiszínű zászlókkal feldíszített állo-mások mellett suhant el a különvonat. Tizenegy óra után néhány perccel a debreceni vasútállomás előtt felcsendültek a Himnusz hangjai. A vo-natról leszálló Rákosi Mátyást, az MDP főtitkárát, Szakasits Arpád köz-társasági elnököt, Dobi István miniszterelnököt, a kormány tagjait és a többi megjelenteket Donokos János főispán, Tatár Kiss Lajos alis-pán és Ménos János polgármester, valamint a debreceni rendőrfőkapitány-ság és a helyőrség parancsnoka fogadták.

Debrecen város polgármesterének üdvözlő beszéde után Ménos János beszédét korábbi kiadásunkban már közöltük / a köztársa-sági elnök, Rákosi Mátyás, a dolgozó nép vezetője, Dobi István minisz-terelnök állóptek a díszszáza előtt, majd gépkocsiba szálltak és a Nagytemplom elé hajtottak. Az állomáson összegyűlt hatalmas tömeg óriási lelkesedéssel ünnepelte Rákosi Mátyást és melegen ünnepelte a köztársasági elnököt, a kormány tagjait, a Függetlenségi Népfront ve-zetőit. Az állomástól a Nagytemplomig vezető úton uttoró ifjak, leá-nyok álltak sorfalat, vörös és nemzetiszínű zászlócskakat lengtetve. Debrecen város dolgozó népe ünnepi hangulatban gyűlt össze a Nagytom-plomban, amelyet zsúfolásig megtöltöttek a vendégek. A szószókkal szon-ben helyezkedtek el a kormány tagjai, Rákosi Mátyás vezetésével, két oldalt pedig az egyházak képviselői foglaltak helyet, hogy megünnepel-jék a Függetlenségi Nyilatkozat századok évfordulóját. A Himnusz hangjai után Nagy Imre az országgyűlés elnöke lépett a mikrofon elé és mondott megnyitó beszédet.

/Nagy Imre beszédét előző kiadásainkban már közöltük.

Ezután Révész Imre református püspök mondott ünnepi beszédet. /Beszédét már közöltük./ /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás 1949. április 14. 14 óra 20 perc

Megérkezett Magyarországra a csehszlovák kormányküldöttség

Fo/Sy/Hn/Gy Gá. Csütörtökön déli háromnegyed 1 órakor/meg-
érkezett a lőkösházi határállomásra a csehszlovák kormány küldött-
sége. A csehszlovák dolgozó nép képviselői a magyar és csehszlovák
népek életében új korszakot jelentő magyar-csehszlovák barátsági
és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírására érkeztek Magyar-
országra. A csehszlovák és magyar részlelkel feldiszipott pályo-
udvaron Berei Andor külügyi állantitkárral az élon magyar küldött-
ség várta a vendégeket: Antonin Zápotocky miniszterelnököt, Viliam
Siroky miniszterelnökhelyettesét, a Szlovák Kommunista Párt elnö-
két, dr. Vladimir Clementis külügyminisztert és Antonin Gregor
kereskedelmi minisztert. A csehszlovák Hymusz hangjai mellett
futott be a vonat és az érkezéket Horváth Iván, Csehszlovákia
budapesti követe fogadta, majd Berei Andor állantitkár mondott
üdvözlő beszédet. Kara Anna és Jancsik Aranka, a Magyar Demokrati-
kus Nők Szövetsége képviselőiben virágcsokorral kedveskedtek a
csehszlovák államférfiak feleségeinek. A vendégek ezután elléptek
a díszszabad előtt, majd felszálltak a magyar kormányküldöttség
kíséretében a különvonatra, amely egynegyed 2 órakor indult tovább
Budapest felé. Békéscsabán a különvonat megáll és a magyarországi
szlovákok küldöttsége üdvözlí a csehszlovák nép vezetőit. /MTI/

--- /Bulgáriából jövet

Lobogódiszbon várja a főváros a csehszlovák köztársaság kormányának
küldöttségét

Bp & Vr/Hn/Mk Ks. A főváros vezetősége a következő fel-
hívást intézi a főváros lakosságához:

"A Csehszlovák Köztársaság kormányának küldöttsége la-
togatásra hozzánk érkezik. Barati érzésünk és tiszteletünk jelölí
fogadjuk őket ünnepi díszszel és itt tartozkodásuk idejére lobogó-
zuk föl házainkat". /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás 1949. április 14. 14 óra 45 perc

Közel kétmillió embert tart nyilván a rendőrség újjászervezett be-
jelentőhivatala - A bejelentőhivatal a hároméves torv szolgálatá-
ban.

Fő & Jf/Mn/Mk Ks. Az ostrom alatt tudvalovően a többi között meg-
semmisült a budapesti főkapitányság 64 éves bejelentő hivatala is.
Az elpusztult felbecsülhetetlen anyag pótolhatatlannak látszott. Az
intézmény közel 70 millió be- és kijelentőlapot tartalmazott. Az
anyag elpusztulásával a nagyközönség is erősen megkárosult, mert pél-
dául állampolgársági bizonyítványt csak tanuk meghallgatása és hosz-
szabb nyomozás után lehetett kiadni szükséges iratok hiányában.

A főkapitányság vezetője 1945 márciusában általános
összeíró-bejelentést rendelt el s ennek alapján rohammunkával megkezd-
ték működésüket a főkapitánysági új bejelentőhivatal dolgozói. A kör-
nyékbeli városokra is kiterjedő bejelentési kötelezettség eredménye
970 ezer bejelentőlap volt. A rendőrség

céltudatos torvmunkával

nekilátott a bejelentőhivatal megszerzésének. Míg 1945-ben a beje-
lentő hivatal működési köre csak a fővárosra és annak közvetlen kör-
nyékére terjedt ki, ma már a működési kör 25 község bevonásával kiter-
jed a főváros, hat megyei város és 38 község területére s ilymódon
1.797.165 lelket tart nyilván.

Az új bejelentőhivatalban

naponta több mint ezer ügyfél

fordul meg. Naponta 3-400 lakbizonylatot, ugyanannyi lakcímtörési-
tést és többszáz ki- és bejelentőlapot adnak ki magánfeleknek.
A hivatal dolgozó céllul tüzték ki az ügymenet leegyszerűsítését, a
közönségszolgálat meggyorsítását. A hivatal törzsanyaga ma már több
mint nyolcmillió bejelentőcédula. Hogy ezt a hatalmas anyagot őrzőkel-
hessük, képzeljünk el egy bejelentőcédulából kirakott utat, amely
Budapesttől Moszkváig ér. A hivatal dolgozói a hároméves torv
keretében megkezdtek és máris elvégezték a hatalmas anyag felülvisz-
gálását. Munkaversenyt dolgoztak ki és máris nggyezteté eredményeket
értek el.

A munkaverseny eddigi eredményi: az eddigi három nap
helyett ma már

24 óra alatt készül el egy lakbizonylat

a bejelentőszelvénymásolatok és lakcímtudakolások másfél óra alatt
vehetők át. Ezekon a pontokon tehát a mai demokratikus bejelentő-
hivatal gyökeresen különbözik a régitől s mindez annak tulajdonitha-
tó, hogy a beosztottak nem aktákat néznek, hanem emberéket:

/folyt.köv./ T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1949. április 14.

14 óra 55 perc

/Közel kétmillió embert tart nyilván...folyt./ Fő & Jf/Mn/Mk Ks

Természetesen a bejelentőhivatal további gyors és pontos működésének fontos előfeltétele az, hogy a közönség a bejelentési kötelezettséget tartsa be. /MTI/

Ha sikerülnek a kísérletek: 1./ nem avasodik a zsír, 2./ építőanyagot takarítunk meg, 3./ gyorsabb lesz a repülés - Látogatás a Műgyötemen

Zs/Jné/Mk Gp A népi demokrácia kormánya a Tudományos Tanács megszervezésével a tudósok és tudományos munkát végzők fizetésének rendezésével, kísérleti és kutatóintézetek létesítésével megadta a lehetőséget a magyar tudósoknak, hogy teljesen a tudománynak szenteljenek életüket.

Ellátogattunk a Műgyötemre, ahol az egyes tanszékeken állandó kutatómunka, különböző kísérletek folynak. A Műgyötem épületét már szinte teljesen helyreállították, sőt ebben az évben a belső berendezés tökéletesebb lesz, mint a háború előtt volt.

Az épületben nemcsak dolgoznak, tanulnak a jövő mérnökei, hanem nagyjelentőségű kutatómunka is folyik. Benézünk például az űlémiszerkémiai tanszékre. A laboratóriumban Körösi Dezső adjunktus dolgozik éppen: - Jelenleg a

különböző ételzsírok avasodását gátló szerek-

kol kísérletezünk - mondja. - Az avasodás ugyanis néha nagy károkat okoz, különösen a szállításoknál és a hosszabb ideig tartó raktározásoknál. Persze csak olyan anyagokat adhatunk a zsírokhoz, amelyek egyáltalán nem károsak az egészségre és teljesen íztelenek. Ezt a szert csak egész kis mértékben, a százalék tört részének megfelelő mennyiségben keverjük majd a zsírfélékhez.

Milyen eredmények várhatók a kísérletektől - kérdezzük?

Most még csak kísérleteink elején tartunk, de már találtunk olyan anyagot, ami jó eredménnyel bírat. Mindá reményünk megvan, hogy ez a szer rövidesen használható lesz.

Az aerodinamikai tanszéken

a szélesatornában egy ház pontoskiosínyított mása tünik föl a látogatóknak. /A szélesatorna egy kísérletekre használt hosszú hangor, amelyben mesterséges légáramlást keltenek és repülőgép és házmódelleken vizsgálják meg, hogy viselkednek a szélben./

/folyt.köv./ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1949. április 14.

15 óra 25 perc

/Ha sikerülnek a kísérletek...folyt./ Zs/Jné/Mk Gp

Blahó Géza adjunktus megmagyarázza: az Építéstudományi Intézet felkérésére kísérleteket folytatunk a háztetők terhelésének megállapítására. - A laikus nem is gondolná, hogy például a tetőket úgy kell építeni, hogy legjobban az alulról felfelé hatoló légnyomásnak tudjon ellenállni: a szél ugyanis egyszerűen felemelné a tetőt, ha nem lenne megfelelően méretezve.

Ezek a kísérletek természetesen nemcsak azt eredményezik, hogy a tetőszerkezet teherbíró lesz, hanem az építőanyag megtakarításához is segítséget nyújthatnak. Ugyanis előfordul az, hogy egyes helyeken túlméretezik a tetőt; vagyis több anyagot építenek be, mint amennyire szükség lenne.

A laboratóriumban még több érdekes kísérlet folyik. Egy másik szélesatornában mérlik a repülésnél fellépő légellenállást. Egy repülőgépmodell szárnya lebeg a csatornában. A szárnyakon lukak vannak és egy ötletes szerkezettel a lukakon keresztülmenő levegővel mérlik az ellenállást.

A hároméves terv utolsó évében és az öt éves tervben nemcsak ezek a műszerek, hanem sok más is lesz a kutató intézetekben, mert hisz nem kevesebb, mint 250 millió forintot fordítunk tudományos és kutató intézetek létesítésére, illetve a már meglévők továbbfejlesztésére. /MTI/

Pótlás

Kő/Sk/Mk Kő "Lelkes hangulatban, a köztársasági elnök, a kormány, a Népfront és az egyházak képviselőinek jelenlétében üli meg Debrecen a Függetlenség Nyilatkozat századik évfordulóját" című tudósításunk első részében /B.18. kiadás/ a második bekezdésben a megjelentek közé "Harastyák József, a Szaktanács elnöke, után kórjük felvenni a következőket:

Erdei Ferenc államminiszter, Révai József, a Szabad Nép főszerkesztője, Vajda Imre államtitkár, a Tervhivatal elnöke, Gyöngyösi János, a Független Kisgazdapárt főtákkára, Bogár József polgármester, Vörös Péter, a Nemzeti Parasztpárt elnöke, Reök Iván, az evangélikus egyház egyetemes felügyelője.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 25. kiadás 1949. április 14. 15 óra 25 perc

/Pótlás...folyt./ K8/Sk/Mk K8

Ugyanennek a tudósításnak a B.20. kiadásban lévő 1. folytatásában a harmadik bekezdésnek "A Himnusz hangjai után..." kezdetű mondata elő kérjük pótlólag beilleszteni a következőket:

A református nagytemplom padsorait és karzatait zsu-
folásig megtöltő közönség soraiban fel-felcsillant az ólmun-
kások és mintagazdák jelvénye. Közöttük ott ült a debreceni refor-
mátus egyház palástba öltözött lelkészi kara. Az egész ország dol-
gozó társadalma képviselve volt ezen az ünnepségen. A vendégeket meg-
örkeztetésükön nemzetiszínű karszalagos rendezők vezették helyükre.
A debreceni római katolikus püspöki helynökséget dr. Kompass Árpád
kanonok, a görögkatolikus egyházat pedig dr. Legeza István lelkész
képviselte. /MTI/

Az ötéves tervben csupán a fokozott trágyázás segítségével 10 millió mázsa buzaértékkel növekszik mezőgazdaságunk szántóföldi termelése

KM/Mk Gp A mezőgazdaság korszerű felszerelése, az öntözés és a gépesítés hatalmas mennyiségű terméstöbbletet ad a dolgozó parasztságnak.

Öntözéssel holdanként 400-4.500 fo-
rint értékkel nő a termés

Az ötéves tervben új öntözőművek építésével 200 ezer holddal növeljük az öntözés alatt álló földterületet. Ez a hatalmas munka öntöző útközet lesz a szárazsággal Tiszántúlon, a Duna-Tisza közön, Dunántúlon és az ország északi vidékein.

Az öntözés kiterjesztése fontos tényezője lesz a mezőgazdaság termelőkényebbé tételének is. Az eddigi tapasztalatok szerint öntözéssel rizsnél 4.500, a kertgazdálkodásnál 2.100, ou-
korrépánál 1.350, szántónál 750, a rét és legelőöntözésnél 400 forint a holdanként elérhető terméstöbblet értéke. A 200 ezer hold új öntözött terület 1955-re több száz ezer forinttal hoz több jövedelmet a nemzetgazdaságnak.

Négy millió mázsa többtermelés műtrá-
gyázással

A termés hozamot hatalmas mértékben növeli a trágyá-
zás fokozása is. A műtrágyagyárak termelésének növelése mellett új
gyárak is épülnek. L 10 /folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 26. kiadás 1949. április 14. 15 óra 45 perc

/Az ötéves tervben csupán...folyt./ KM/Mk Gp

1954-ben közel négyszerannyi műtrágya kerül a földekre, mint ma. Ha például ezt a műtrágyamennyiséget az egész ország szántóterületére elosztanók, és mindehol buzát termelnénk, úgy holdanként 40 kiló búzával növekedne mezőgazdaságunk termelése. Az egész országban ez négy millió métermáza buza terméstöbbletet jelentene. Az ötéves terv során állatállományunk jelentősen emelkedni fog: ez lehetővé teszi a természetes trágyázás fokozását is. Pusztán az állatállomány növelésével nyert istállótrágyatöbbletből az előbbihez hasonló számítás szerint holdanként 60 kiló búzaértékkel emeljük a magyar föld termésének értékét. A mű- és természetes trágyázás növelése tehát mintegy 10 millió kataszteri holdnyi szántóföldünk termés-
hozamát tízmillió mázával emeli.

Hátmillió holdat szántunk traktorral az
ötéves terv végén.

Mezőgazdaságunk termelésének növelése nem valósulhat meg a földmivelés nagyütemű gépesítése nélkül. Az ötéves terv ezért korszerűen felszerelt, fejlett mezőgazdaságot teremt. Ötszáz traktorállomásunk lesz, 20 ezer traktor, 4 ezer cséplőgép és 1.000 aratócséplőgép fog dolgozni öt év múlva a magyar földeken.

Iparunk fejlesztése mellett - soha meg sem közeli-
tett magas színvonalra emeljük a magyar mezőgazdaságot. Németség egykori élelemtárának elnyomott parasztsága jómódot és magas kultu-
rát kap az ötéves terv folyamán. /MTI/

Kedden, 19.-én este 8 órakor a Kossuth rádió közvetíti Rákosi Mátyás beszédét

ME Mk Ke Kedden, április 19.-én Angyalföldön a Láng-gyár sport-
telepén Rákosi Mátyás beszél a Magyar Dolgozók Pártja választási nagy-
gyűlésén. A beszédet a Kossuth rádió 20 órakor közvetíti. /MTI/ T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás 1949. április 14. 15 óra 50 perc

/Lelkes hangulatban, a köztársasági elnök... 2. folyt./ K1/Hv/Mk Ks
Gá

Leljes éljenzés fogadta Révész Imre püspök szavait, amelyekkel a köztársasági elnök és a kormány tagjait üdvözölte. Fokozódott a lelkes ünneplés beszéde alatt, amidőn megköszöntö népi demokratikus kormányzatunknak a vallásszabadság gyakorlásának biztosítását és az egyház bőkezű támogatását.

Révész Imre püspök üdvözlőbeszéde után Dobi István miniszterelnök mondotta el beszédét. /Dobi István beszédét előző kiadásainkban már közöltük/ A beszéd közben lelkesen ünneplte a hallgatóság a béke örét, a Szovjetuniót és a magyar nép vezérét, Rákosi Mátyást.

Ezután Major Tamás, a Nemzeti Színház igazgatója Kossuth történelmi beszédéből mondott el részleteket nagy hatással.

Végül Nagy Imre, az országgyűlés elnöke mondott rövid záróbeszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy mi vagyunk az a nemzedék, amely 1848 örökségét átvette és népi demokráciánk megvalósítja mindazt, amit 1848/49-ben elkezdett, de befejezni nem tudott.

- A nemzet elhatározása szabadságának és függetlenségének megvédésére ma szilárdabb, mint valaha - mondotta és örönk is nagyobb megvalósításához, mint bármikor.

- Mai hitvallásunk, függetlenségünk mellett - mondta végül - több mint emlékünneplés. Figyelmeztetés is ellenségünk, az imperialisták és mindenfajta ügynökeik ellen. Kossuth népe új életre kelt a Duna-Tisza táján, /szent elhatározással, hogy szabadságát és függetlenségét, épülő szocialista hazáját minden erővel megvédelmezi. /szívében azzal a

Nagy Imre házelnök zárószavait tomboló taps követte, amely után a vegyes Munkásdelegátus a Szózatot ónokolta el, majd a köztársasági induló hangjai mellett hagyta el az ünneplő közönség a Nagytemplom történelmi multu színhelyét.

A köztársasági elnök és a kormány tagjai távozásuk előtt melegen búcsúztak Révész Imre püspöktől, aki Rákosi Mátyásnak, az MDP főtitkárának, a Népfront elnökének, Szakasits Árpád köztársasági elnöknek, Nagy Imre házelnöknek és Dobi István miniszterelnöknek átnyújtotta a református kollégium jubileumi emlékművét, amely két diákot ábrázol "Ora et labora" felirással.

Szakasits, Rákosi, Dobi és Nagy Imre ezután beírták nevüket a református egyházkerület aranyszegélyes emlékkönyvébe.

A templom előtt egybegyűlt több ezer főnyi tömeg lelkes éljenzése közben a kormány tagjai és a fővárosi vendégek, valamint az ország törvényhatóságainak kiküldöttel ezután elindultak a pályaudvarra. A különvonat 3/4 2 órakor indult vissza a fővárosba. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1949. április 14. 16 óra 15 perc

Tizennyelcmillió forintot fordítunk 1949-ben mezőgazdasági szakoktatásra

KM/Mk Gp A mezőgazdaság gépesítése, a falvak villamosítása és építése mellett szellemi téren is folyik a dolgozó parasztság élet-színvonalának emelése.

Az első tervévben 20 millió forint költséggel hoztuk helyre a mezőgazdasági iskolákat, a népi kollégiumokat és biztosítottunk tanulási lehetőséget a szegényparasztság gyermekeinek. E munka eredményeképpen ezer paraszt származású fiatal végezte el tanulmányait a Budapesti Agráregyetemen, hét népi kollégium gondoskodott a szegénysorsu, népi származású egyetemi hallgatók elhelyezéséről, ezenkívül 56 új közép- és alsófokú szakoktatási tanfolyamot szerveztek. Ez idő alatt több mint háromszorral nőtt a tanulók létszáma. Az öthónapos tervszakaszban ismét sok millió forintot adott a kormány a parasztság mezőgazdasági szakképzésére.

A harmadik tervévben a mezőgazdasági szakoktatás 18 millió forintot kap. Ebben az évben főfeladat a szakosítás lesz. Mezőgazdasági iskolákban képezik ki a szövetkezeti szakembereket és a traktorvezetőket. /MTI/

A Kühne újrendszerű vetőgépet, az EMAG nagyobb teljesítőképességű oséplőgépet és magtisztítót gyárt

Km/Mk/ Gp Hónapról hónapra új eredményeket mutat fel a mezőgépipar fejlődése. "Könnyen kezelhető, nagyteljesítményű gépeket a mezőgazdaságnak" - ez a célja ipari kormányzatunknak, ezért minden lehető eszközzel elősegíti a kísérleti munkát.

A Kühne gépgyárban új rendszerű vetőgép gyártásán dolgoznak. Az új vetőgépen ellenőrző "járda" van a kezelők részére, hogy az esetleges eltéréseket nyomban észrevegyék és megszüntessék.

Az EMAG gépgyár az eddigi különféle oséplőgép gyártmányok előnyeit egyesíti új típusokban. Ugyancsak az EMAG gépgyár egy egészen új típusú, nagyteljesítőképességű magtisztító gépet hoz forgalomba. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás 1949. április 14. 16 óra 40 perc

Jól állanak Pestvármegyében a tavaszi mezőgazdasági munkálatok - Pest megye közgazdasági bizottságának ülése

Bp & Vr/Hm/Go Ks Pestvármegye közgazdasági bizottságának ülésén az elnöklő Hári Árpád alispán részletesen beszámolt a megye helyzetéről. Bejelentette, hogy Pestvármegyében a tavaszi mezőgazdasági munkálatok jól állnak. Többi között jelentette az alispán, hogy a megyében az előírt zsirdezsna-mennyiség 97 százalékát szolgáltatott be. A megye könnelátási helyzete teljesen kielégítő.

A megyében márciusban 1130 házasságot kötöttek, élve születettek 1972-en, elhunytak 1289-en, a természetes szaporodás tehát 683.

A közgazdasági bizottság az előterjesztett jelentéseket egyhanguan elfogadta. /MTI/

Jutalomban részesít a főváros 11 Kossuth-akadémistát

Bp & Vr/Hm/Go Ks A főváros vezetésére Sinen Lajos alpolgármester elnöklésével elhatározta, hogy egyenként 300 forintos jutalomban részesíti azt a 11 kitüntetéssel végzett Kossuth-akadémistát, aki a főváros szolgálatából ment az Akadémiára.

Az értékesítet továbbá 50.000 forintot engedélyezett az Illatos-úti, az Ullási-úti és a Szent László-úti általános iskolák műhelyfelszerelési költségeire, 54.000 forintot engedélyezett még az Elnök-utcai képzőiskola felszerelésére és 20.000 forintot engedélyezett az iskolai könyvtáraknak könyvek beszerzésére. /MTI/

A hároméves terv során 14 és fél kilométerre bővítette hálózatát a csatornázási művek

Bp & Vr/Hm/Go Ks A főváros csatornázási művelőosztályának vezetője beszámolt a felszabadulás óta elvégzett újjáépítési és továbbfejlesztési munkálatokról. Szerényi László, az üzem helyettes vezérigazgatója ismertette, hogy a hároméves terv során a csatornázási művek több, mint húszmillió forint költséggel, összesen 14,5 kilométerrel bővítette hálózatát. A múltban az üzem javítóműhelyi szétosztán működtek az egyes telepeken, ami nem volt gazdaságos és korszerű. Most készült 950.000 forint költséggel irányítással a központi javítóműhely. Az építővállalat Gerő-brigádja vállalta, hogy jóval a határidő előtt befejezi a munkálatokat és 40.000 forintos megtakarítást érnek el. Az üzem első sorban a külterületi lakótelepüléseket látja el csatornahálózattal, így nagymértékű gyűjtőcsatorna épül 690 méter hosszúságban az Óbudai Brüllő-utcaiban; továbbá Kelenföldön, az alsó és a felső lakótelepeken. Az üzem megkezdte a szabadsághelyi úttörő köztársaság csatornázását. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás. 1949. április 14. 17 óra 10 perc

/A hároméves terv során 14 és fél kilométerrel bővítette hálózatát a csatornázási művek, folyt./ Bp & Vr/Hm/Go Ks

Ezzel kapcsolatban szennyvizlevezető csatornát kapnak a XI. kerületi külső városrészek is. A hároméves munkaterv keretében csatornázza az üzem az obudai Táborhegy egy részét is. /MTI/

Hétszázszor dolgozó paraszt vett részt a Szabadművelődés votított-képes téri előadásain

DI/Go Ks A népi demokrácia negy esztendője közelebb hozta a falut a városhoz. Ma már a legkisebb falvakban is rendszeresen vannak filmvetítések. A "Talapatnyi föld" című filmet például a vállas- és közoktatásügyi minisztérium szabadművelődési főosztálya hangos keskenyfilm gépei ingyen vetítik a kulturális központoktól távoli vidékek dolgozóinak előtt. A szabadművelődés munkásai a hároméves terv során beruházott 600 diaprojektív vetítésgéppel járják a falvakat és az elavult, ideológiailag értelmetlen diaprojektívek helyett érdekes, aktuális filmsorozatokkal szórakoztatják és tanítják a közönséget. Összesítőszöveggel ellátott diaprojektív képsorozatok ismertetik meg a falu dolgozó népét a népi demokrácia és a hároméves terv hatalmas eredményeivel.

Most készült el 1200 példányban az öt legfrissebb képsorozat, amely az országban társadalmi, gazdasági és politikai téren végbement döntő átalakulást tudatosítja, kihangsúlyozva, a munkásosztály vezetés szerepét hazánk függetlenségéért és a dolgozó nép életszínvonalának felemeléséért vívott harcban. Az öt éves terv hatalmas perspektívája tudatosításában is nagy szerepet kapnak a diaprojektív képekkel tarkított előadásorozatok, amelyeket a szabadművelődési ügyosztály - hétezer vetítéses előadást rendeztek országsszerte mintegy 700 ezer néző előtt - a legszélesebb dolgozó tömegekhez is eljuttat. /MTI/

A Művészeti Tanács bíráló ülése

VKM & Lt/Go Bn A Művészeti Tanács április 21.-én délután 4 órakor tartja a Zeneművészeti Főiskola 10. számú termében a párisi hangverseny és zongoraversenyvel kapcsolatban utolsó bíráló ülést. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás.

1949. április 14.

17 óra 20 perc

A szegedi gyermek-klinika építési munkálatai rövidesen befejeződnek

VKM & Lt/Go Bn A szegedi egyetem gyermek-klinikája a háborús bombázás következtében teljesen elpusztult. A hároméves törv. keretében új klinikai épületet emeltek a Tisza partján és az építési munkálatok rövidesen befejeződnek. A klinika kórtermeit gyermekmeséket ábrázoló falfestményekkel díszítik. A művészi munkára a közoktatásiügyi minisztérium biztosította a szükséges hitelkeretet. /MTI/

..

Az üzletek zárórája az ünnepeken

ME & Sz/Go Bn A zárórakodex rendelkezése szerint nagypénteken és nagyszombaton valamennyi nyílt árusítási üzlet az ország egész területén a szokásos hűtköznapi nyitvatartási idő alatt tart nyitva. Kivételt képeznek az illatszerüzletek, amelyek nagyszombaton a déli két órai záróra helyett délután 5-ig nyitvatarthatnak. Husvét-vasárnap és husvét-hétfőn minden nyílt árusítási üzlet egész nap zárva köteles tartani. Kivételt képeznek a virág- és illatszerüzletek, amelyek husvét-hétfőn reggel 9-től déli 12 óráig tarthatnak nyitva, valamint a KÖZERT, Utasellátó és Népbolt élelmiszereket árusító üzletek fiókjai, ahol az alkalmazottak váltott munkarendszerben dolgoznak. Ezek reggel 7 órától éjjel 11-ig tarthatnak nyitva mindkét ünnepnapon. /MTI/

..

Az MHK iskola résztvevőinek próbázató versenye

ME & Hn/Go Ks Szombaton zárul a szentendrei MHK iskola. Déli 1 óra előtt fél 10 órakor az iskola hallgatói számára próbázató versenyt rendeznek, amely az első érvényes próbázató lesz az országban. A versenyen a tábor 71 férfi és 1 nő hallgatója fog indulni. /MTI/

..

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás.

1949. április 14.

18 óra 20 perc

Május elsejétől kezdve már lispei földgázzal főzhetnek a budapesti háziasszonyok - Simon Lajos alpolgármester nyilatkozik a lispei földgáz bevezetéséről

Bp & Vr/Hn/Go Bn Május elsejétől kezdve már lispei földgázzal főzhetnek a budapesti háziasszonyok. Ezzel kapcsolatban Simon Lajos alpolgármester nyilatkoztatásban méltatta a földgáz felvezetésének jelentőségét. Az alpolgármester rámutatott arra, hogy az állami kezelésbe vett MAORT a világon először valósította meg a gáznak és az olajnak egy vezetéken való szállítását, a szocialista gazdaság pedig azt eredményezte, hogy évi huszmillió köbméter, vagyis 7,2 millió forint értékű gázt lehet megmenteni a megsemmisüléstől. A lispei földgáz lényegesen megjavítja a főváros gázszolgáltatását, a gáz fűtő értéke 3.500 kalóriáról 3.700 kaloriára emelkedik. A fogyasztókörzség szempontjából a kaloriaérték emelkedésének igen nagy jelentősége van, és pedig az, hogy május elsejétől kezdve rövidebb ideig kell a gázt igénybevenni, miután a fűtőérték magasabb. Ezáltal 30 százalékkal kevesebb gázt kell majd felhasználni, mint eddig. /MTI/

..

A Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága tiltakozik a brazil kormány nepellenes terrorja ellen

ME & Lt/Go Bn Braziliában a kormány rendőrséggel esztarta fel a haladó erők békeértkezését. A rendőrök a kormány parancsára erőszakot alkalmaztak, úgy hogy a kongresszus résztvevői közül többen megsebesültek és meghaltak. A brazil kormány betiltott minden béke-megbeszélést.

A Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága ezzel kapcsolatban tiltakozó táviratot küldött a brazil kormánynak és szolidaritását fejezte ki a békekongresszusnak.

Brazília kormányának.

A Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága a legmélyebb felháborodással értesült arról, hogy a braziliai kormány erőszakkal feloszlatta az ottani békekongresszust. A Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága, a közeje csoportosult magyar értelmiség, a magyar dolgozók százazrői növekvő felemelőjk tiltakozó szavunkat a szabadságát és békejét védő nép ilyen barbár és brutális elnyomatás ellen. Tiltakozunk az ellen, hogy egy kicsiny imperialista réteg önző, kultura-ellenes érdekei kedvéért a nagy dolgozó tömegek, a haladó értelmiség szavát nem engedni hallatni. Lukács György elnök, Losonczy Géza titkár. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás.

1949. április 14.

18 óra 20 perc

/A Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága tiltakozik a brazil kormány néppellenes terrorja ellen, folyt./ ME & Lt/Go Bn

Brazíliai békekongresszusnak.

A Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága a legmélyebb felháborodással értesült arról, hogy a brazil kormány erőszakosan feloszlatta az ottani békekongresszust. Bizottságunk kegyelettel gondol békemozgalmuk mártírjaira és lángoló rokonszenvét fojz ki azoknak, akik ilyen nehéz körülmények között is elszántan harcolnak a béke szent ügyéért. További küzdelmeiket igaz és mély együttérzéssel kíséri a magyar értelmiség, a magyar dolgozó tömegek. Lukacs György elnök, Losonczy Géza titkár.

x x x

1948-ban Brazília költségvetésének 40 százaléka tette ki a hadikiadás, ami harsszorosa az 1936-os költségvetésben elbírányzott összegnek. Brazília a fasiszmus délamériki melegegya. A szöldinges fasiszták teljes szabadságot élveznek és mindenféle propagandaszöveg rendelkezésükre van bocsátva, ugyanakkor az utolsó két év folyamán nemcsak a kommunista pártot, de minden haladó beloldali szervezetet, a szakszervezeteket is betiltották és feloszlatták. Braziliában menekültek találta a náci és olasz háborús bűnösök, itt él a fasiszta brazil kormány védnöksége alatt ifj. Horthy is. Braziliában a haladó értelmiség erőteljesen ellenáll, küstük Carlos Duarte da Costa antifasiszta püspök, a brazil apostoli katolikus egyház feje. Ezek ellen alkalmazza a terror minden eszközét a brazil fasiszta kormány. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás.

1949. április 14.

19 óra 25 perc

Potlás

MI/PM/Go Bn

"Lelkes hangulatban, a köztársasági elnök, a kormány, a Népfrent és az egyházak képviselőinek jelenlétében üli meg Debrecen a függetlenségi nyilatkozat 10. évfordulóját" című tudósításunk végeze /27. kiadás/ kérjük potlolog még a követközőket beiktatni:

Amikor a különvonat egy-egy állomáson áthaladt, a városok, községek nagyszámban összegyűlt dolgozó lakosok elmentek Rákosi Mátyást, a Függetlenségi Népfrent elnökét, a magyar dolgozó nép vezérét és Szekasits Arpad köztársasági elnököt. Szolnokon néhány percig időzött a vonat, itt a vasutaszenekar eljátszotta a köztársasági indulót. Az állomáson sokszáz dolgozó gyűlt össze vörös és nemzatiszínű zászlókkal és kitérő lelkesedéssel ünnepelték Rákosi Mátyást és Szekasits Arpadot.

A különvonat a késő délutáni órákban érkeztett vissza a fővárosba. /MTI/

-.-

A sztálini alkotmány biztosítja a munkához való jogot - Dr. Weltner Andor előadása a szovjet munkajogról

FT/Go Bn

A Magyar-Szovjet Társaság szabadon dr. Weltner Andor tartott előadást a szovjet munkajogról.

- A szovjet munkajog - mondotta - az emberi termelőmunka feltételeit szabályozza és így döntően fontos szerepet játszik a társadalmi élet megszervezésében. A munkaviszony szabályozása a termelés és elosztás szocialista elvét tükrözi vissza és összhangba hozza a társadalom és az egyén érdekét. A szovjet munkajog alapelveit a sztálini alkotmány szabályozza. Biztosítja a munkához, a végzett munka mennyiségének és minőségének megfelelő díjazáshoz, a pihenéshez és öregkor, betegség, valamint a munkaképesség bármilyen elvesztése esetére az anyagi ellátottsághoz való jogot. Ezeket a jogokat a szocialista társadalom nemcsak kivilatkoztatja az alkotmányban, hanem a nemzetgazdaság szocialista megszervezésével a termelőkenység fokozásával és a válságok és munkanélküliség kiküszöbölésével gyakorlati megvalósulásukat is biztosítja. A sztálini alkotmány nemcsak a munkához való jogot biztosítja, hanem kimondja azt is, hogy a munka minden munkaképes polgárnak kötelessége és becsületbeli ügye. A munka mennyiségének és minőségének megfelelő díjazást biztosítja a társadalom és az egyén érdekeinek összhangját. A szocialista társadalom megszentette a kiváltságyvétel lehetőségét

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás.

1949. április 14.

19 óra 35 perc

/A sztálini alkotmány biztosítja a munkához való jogot, folyt./
FT/Go Bn

Weltner Andor előadásához dr. Beck Salamon szólt hozzá. Rámutatott arra, hogy a szovjet munkajog megtalálta a helyes megoldást, hogy az általános közérdeket és a dolgozók egyéni érdekeit összehangba hozza. /MTI/

..-

A csehszlovák kormányküldöttség utja a határtól Budapestig

Fő/SH/Go Bn A magyar dolgozó nép melegen üdvözölte a csehszlovák küldöttséget a Lőkőshazi határállomástól egészen Budapestig. Azokon az állomásokon is, amelyeken a különvonat nem állt meg, hatalmas tömegek gyűltek össze és a vonat áthaladásakor éltették a magyar és a csehszlovák népek barátságát, Csehszlovákia kormányának tagjait. Meleg, a Magyarországon élő nemzetiségek és a szocializmust építő népi demokráciák népei közötti barátságot kifejező, Ünnepségek folyt le Békéscsabán. A békéscsabai pályaudvaron szlovákok sokszázfői tömege sorakozott fel. Magyar és csehszlovák zászlók borították a pályaudvar épületét, magyar és szlováknyelvű feliratok éltették a magyar-csehszlovák barátságot.

Harsány taps, majd a magyar Himnusz hangjai fogadták a begördülő vonatot. Amikor Zapotocky miniszterelnök, Siroky miniszterelnökhelyettes, Clementis külügyminiszter és Gregor kereskedelmi miniszter leszálltak a vonatról, a békéscsabai szlovák nemzetiségű uttorok előkeltek a csehszlovák Himnusz. A csehszlovák kormány tagjai ezután néhány percre beszélgettek a békéscsabai szlovák paraszttal, parasztasszonyokkal, majd Szegedi Albert-né, Békéscsaba polgármestere szlovák nyelven köszöntötte a magyar és a szlovák lakosság nevében a vendégeket. Mi - mondotta - mindig tudtuk, hogy a magyar nép és Csehszlovákia népei egymásra fognak találni. A megkötésre kerülő magyar-csehszlovák barátsági egyezmény a reakció újabb vereségét jelenti. /Folyt.köv./

/szlovák nemzeti viselkedés

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás.

1949. április 14.

20 óra 10 perc

/A csehszlovák kormányküldöttség utja a határtól egészen Budapestig,
1. folyt./ Fő/SH/Go Bn

Ezután Keleti Ferencné, a békéscsabai szlovák népi kollégium igazgatója, a szlovák nemzetiségű lakosok nevében üdvözölte a csehszlovák államférfiakat. Hangsúlyozta, hogy a magyarországi szlovákok teljesen egyenjogú tagjai a népi demokratikus Magyarországnak. Gazdasági, politikai és kulturális téren ugyanazok a lehetőségek állanak nyitva előttük, mint az ország bármely dolgozója előtt.

Keleti Ferenc, a Magyar Dolgozók Pártjának megyei titkára szólt a csehszlovák kormányküldöttséghez. - Ebben a városban és ebben a vármegyében magyarok, szlovákok és románok békés együttélésben, testvéri közösségben dolgoznak együtt. A reakciók azt a hitet akarták elhínteni, hogy nem kerül sor a magyar és csehszlovák nép egymásra találására. Eszme - mint a reakciónak annyi más románysága - ez is szertefoszlott. A csehszlovák kormányküldöttség magyarországi látogatása egyben válasz az imperialistáknak is. Ez a látogatás ismét megmutatja, hogy a népi demokratikus államok szilárdan összefognak és erős bástyái annak a békefrontnak, amelyet a Szovjetunió vezet.

Az üdvözlésekre Zapotocky csehszlovák miniszterelnök válaszolt. Rámutatott, hogy a burzsoázia ellentétet szított a két nép között, Rományét fejezte ki, hogy ezek most már végleg megszűnnek. Az aláírásra kerülő barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződés nemcsak egy hivatalos aktus, olyan esemény ez, amelyet mindkét nép a legerőteljesebben támogat - mondotta.

Lelkes Ünnepségek zajlott le Szolnokon is. Juhász Imróné főispán és Tisza József, a Magyar Dolgozók Pártjának szolnokmegyei titkára köszöntötte a csehszlovák államférfiakat. Zapotocky miniszterelnök válaszolt az üdvözlésekre. Kéz a kézben fogunk dolgozni - mondotta - hogy mindkét országban a dolgozók jóléte mind magasabb és magasabb színvonalat érjen el. /MTI/

K

B. 37 kiadás

1949. április 14.

20 óra 15 perc

A csehszlovák kormányküldöttség megérkezett Budapestre

Gá/Gné/Sa Bn Csütörtökön már a koradélutáni órákban zászlódiszes színes csoportokban megkezdődött Budapest dolgozóinak vádorklása a keleti pályaudvarhoz, hogy fogadják a csehszlovák-magyar barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírására érkező baráti csehszlovák kormányküldöttséget. Öt óra után már nemosak a teret, hanem a környező utcákat is zsúfolásig megtöltötték a dolgozók tizezrei, vörös, magyar és csehszlovák zászlók ezrei és harcos feliratok hirdették a két egymásra talált nép elválaszthatatlan barátságát.

A pályaudvar érkezési oldalának csarnoka is ünnepi díszet öltött. Középen vörös, két oldalt piros-fehér-zöld és fehér-kék-piros drapéria, a csehszlovák és a magyar címer. Köröskörül mindenütt rengeteg virág, "Üdvözljük a csehszlovák vendégeket" és "Eljen és erősödjen a cseh, szlovák és magyar nép barátsága." - hirdetik a feliratok.

A történelem folyamán első ízben Budapestre érkező csehszlovák kormányküldöttség fogadására Rákosi Máttyás és Dobi István vezetésével teljesszámban megjelentek a magyar kormány tagjai, az államtitkárok, a Magyar Dolgozók Pártja és a szövetséges pártok vezetői, Bolgár Elek prágai követ, a hadsereg, a rendőrség, az államvédelmi hatóságok és a tömegszervezetek vezető képviselői. Velük szemben helyezkedtek el Huskin szovjet nagykövet vezetésével a Budapestre akreditált külképviseletok vezetői, a budapesti csehszlovák követség tagjai, a külügyminisztérium vezető tisztviselői, a budapesti csehszlovák kolónia tagjai, valamint a bel- és külföldi sajtó képviselői.

Tízperces késéssel, pontosan hat óra tiz perckor futott be a Keleti-pályaudvarra a feldiszipített különvonat. Elsőnek Antonin Zápotocky miniszterelnök szállt le, majd Vilém Siroky miniszterelnökhelyettes, a Szlovák Kommunista Párt főtitkára, dr. Vladimír Clementis külügyminiszter és Antonin Gregor külkereskedelmi miniszter. Az érkezőket elsőnek Rákosi Máttyás, Dobi István miniszterelnök és Rajk László külügyminiszter üdvözölte melegen, majd ugyanezek üdvözölték a delegáció többi tagjait. Kedves jelenet következett ezután: néhány kis uttoró és az MNDSZ képviselői színes virágcsokrokat nyújtottak át a magyar nép szeretete jeléül. Ezalatt a zenekar a csehszlovák himnuszt játszotta.

A magyar miniszterelnök, miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter bemutatatta a csehszlovák kormányküldöttség tagjainak a fogadásukra megjelent kormányfőfickat, majd Dobi István miniszterelnök mondta el üdvözlő beszédét. /Folyt.köv./

B 38 kiadás

1949. április 14.

20 óra 20 perc

A csehszlovák kormányküldöttség megérkezett Budapestre. I. folyt. /

Zs/Sk/Mk Ks En - Miniszterelnök Ur, Miniszterelnökhelyettes Ur, Miniszter Urak, kedves vendégeink! Nagy öröm számunkra, hogy Önöket, Csehszlovákia népeinek küldöttoit magyar földön, Magyarország fővárosában üdvözölhetjük.

"Az Önök látogatása jelentős és örvendetes esemény országaink és népeink történelmében. Kifejezője annak, hogy népeink az őszinte barátság útján haladnak előre közössé vált jövőnk és boldogulásunk felé. Csehszlovákia és Magyarország uralkodó osztályai a múltban mindent elkövettek, hogy népeink között nemzeti gyűlölködést szítsanak, hogy megakadályozzák népeink egymásratalálását. Saját osztályuk érdekében és idegen hatalmak szolgálatában mindent megtettek, hogy őket vorjenek népeink közé, minden eszközt felhasználtak arra, hogy megakadályozzák népeinket igazi és közös érdekeik felismerésében. Az Önök látogatása abból a célból, hogy aláírjuk a két ország közötti baráti, együttműködési és kölcsönös segítségítési szerződést, azt mutatja, hogy jól sáfárkodtunk azzal a lehetőséggel, amelyet a hatalmas, baráti Szovjetunió nyújtott számunkra, amikor súlyos és az egész emberiség ügyéért hozott áldozataival szabaddá tett bennünket is és módot adott arra, hogy magunk döntünk sorsunkról, hogy felépítsük demokratikus rendszerünket és hogy a függetlenség és a szabadság alapján megalapozzuk a népeink közötti testvéri kapcsolatokat és az együttműködést.

- Az a szerződés, amit alá fogunk írni, eltipphetetlen baráti szálakkal fogja összefűzni népeinket és egyben erősíti azt a békétábrót, amelyet a haladó emberiség élón járó Szovjetunió vezetésével alkotnak a világ demokratikus erői, köztük a népi demokráciák az egész emberiség békéjének megvédolmozósére, fejlődésének biztosítására minden imperialista támadással szemben.

- Még egyszer szívélyesen, örömmel és meleg barátsággal köszöntöm Önöket magam, kormányom és az egész magyar nép nevében.

- Eljen a magyar-csehszlovák nép őszinte barátsága és együttműködése!

/Folyt.köv./ II

B. 39 kiadás 1949. április 14. 20 óra 25 perc

/A csehszlovák kormányküldöttség...folyt./ Zs/Go/Sa Gá Bn

Dobi István üdvözlő szavaira Antonin Zapotocky csehszlovák miniszterelnök válaszolt:

- A csehszlovák kormánydelegáció a bolgár népköztársaságból jött Magyarországra abból a Bulgáriából, amellyel szintén most kötöttünk barátsági szerződést. Azért jövünk, hogy látogatásunkkal és a magyar köztársaság képviselőivel folytatandó tárgyalásainkkal meg-erősítsük és kimélyítsük a két nép közötti megértést és barátságot.

- Utazásunk alatt keresztül haladtunk olyan országokon, ahol a nép különböző nyelveken beszél, de mindenütt egyaránt könnyen megértik egymást, mert van valami közös, ami összefogja őket: a vágy országuk felemelkedésére nemzetük legnagyobb jólétének elérésére.

- Közös nyelvet beszélünk, a népi demokráciák nyelvét. A népek - amerre keresztül utaztunk - új hazájukat építik, s előkészítik a jobb, kedvezőbb életlehetőségeket saját maguknak és az új generációnak. Mindenfelé gyorsan tűnnek el a régi rend maradványai, s eltűnnek a kapitalista uralom gyökerei is. A kapitalista, reakciós rendszerek voltak azok, amelyek a faji és nemzeti gyűlölködést s ellentétet szítottak mindenfelé.

- Meg vagyunk győződve arról, hogy az Önök országában is - a többi népi demokratikus országhoz hasonlóan - a nép kemény elhatározásával és erőfeszítésével találkozzunk az új világ felépítésére. Itt is ugyanúgy építik az országot, építik a dolgozó nép igazságos rendjét.

- Országunk a csehszlovák nép s annak vezetői és a kormánydelegáció nevében köszöntöm Önöket és a magyar népet. Meggyőződésem, hogy az országaink közötti szoros együttműködés, gazdasági, kulturális és politikai kapcsolatok mindkét nép fejlődését és javát fogják szolgálni. Meggyőződésem, hogy a gazdasági együttműködés a két ország között olyan fejlett lesz, hogy harmonikusan egészítjük ki egymás gazdasági életét s kihasználjuk mindazt a számtalan lehetőséget, amely a közvetlen szomszédságból önként adódik.

- Hiszem, hogy amilyen gyorsan halad előre a két államban a szocializmus építése, olyan gyorsan tűnik el a két nép lelkéből és gondolkodásából a bizalmatlanság és a meg nem értés utolsó maradványa is.

- Klement Gottwald köztársasági elnökünk és a csehszlovák kormány nevében kívánok a magyar köztársaság vezetőinek és az egész magyar népnek sok sikert ehhez, hogy népeink között kiépíthessük az új, barátságos és békés jószomszédi viszonyt.

- Eljen a népi demokráciák közti baráti kapcsolat!

- Eljen a mi testvéri közös nagy baráti kapcsolatunk

a Szovjetunióval!

- Eljen a népi demokratikus magyar köztársaság!

- Eljen a szoros állandóan mélyülő együttműködés a magyar és csehszlovák köztársaság népei között. /Folyt.köv./ K

B 40. kiadás. 1949. április 14. 20 óra 25 perc

/A csehszlovák kormányküldöttség megérkezett Budapestre...folyt./ Go Bn

A beszédeket hosszantartó lelkes taps fogadta, majd a vendégek és a megjelölt személyiségek megindultak a kijárat felé. Elöl Zapotocky miniszterelnök haladt Dobi miniszterelnökkel, mögöttük Siroky miniszterelnökhelyettes Rákosi Mátyással, Clementis külügy-miniszter Rajk Lászlóval, Gregor miniszter Gerő Ernővel. Mögöttük a csehszlovák miniszterek feleségei az MNDSZ vezetőinek kíséretében, majd a csehszlovák és magyar kormányférfiak. Amikor a vendégek a kijárat ajtóban megjelentek, sok tízezer torokból harsant fel az üdvözlés, éltették Gottwaldot, a csehszlovák köztársaság elnökét és a két nép elszakíthatatlan barátságát.

A zenekar a magyar Himnuszt játszta, majd Zapotocky miniszterelnök Dobi miniszterelnök és Farkas Mihály honvédelmi miniszter kíséretében elhaladt a rendőrség, honvédség, államvédelem és a Petőfi Akadémia kivonult díszseregének előtt. Mögöttük a csehszlovák táborszereplők és a magyar hadsereg vezető tisztjei. A díszszemle után a vendégek kocsijaikba szálltak és szállásukra hajtottak. Utjukon, amerre csak elhaladtak, üdvözlés, éljenzés és virágos fogadta őket, hogy ez is hirdesse, hogy a népellenes volt kormányok és vezetők által mindig egymás ellen uszított népek között leomlottak a válaszfalak, s megszorítják egymás kezét, hogy azt soha többé ne engedjék el. /MTI/ L

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 41. kiadás.

1949. április 14.

20 óra 40 perc

Kihirdették az MNDSZ kongresszusi pályázatának eredményét

D/Co/Go Bn Csütörtök délután hirdették ki az MNDSZ Országos Központjában az MNDSZ kongresszusi pályázatának eredményét.

Mester Erzsé, az MNDSZ országos szervezési osztályának vezetője hangsúlyozta, hogy a pályázat iránt Magyarországon eddig soha nem látott érdeklődés nyilvánult meg: Több (2,300 pályamű érkezett, indulok, versek, plakátok, prózai művek. Külön érdekesség a pályázatnak, hogy azon nemcsak nők, hanem férfiak is résztvettek. A pályázat tanúságot tett a magyar nők politikai érettségéről és öntudatáról s bizonyította, hogy a nők jól használják fel a törvény által biztosított egyenjogúságukat.

Ezután ismertette a pályázat eredményét: Első díjat, 2000 forintot nyert Bujárszki Györgyné /Mátészalka/, MAV vonatvezető felesége, "Legnagyobb élményem a világgongresszussal kapcsolatban" című pályamunkájával.

Második díjat, 1000-1000 forintot nyertek: Bartus Pirocska /Pécszabolcs/ "Mi a szerepe a világ asszonyainak a békéért folytatott harcban?" című pályamunkájával, özv. Szabó Sándorné mezővári parasztasszony; a görög asszonyokról írt versével és Enslén Emmi, VII. oszt. ált. isk. tanuló /Budapest/ allegorikus meséjével.

Harmadik díjat, 25-25 kötet könyvet nyertek: Saáry Pálné gyári munkás /Hungária Gumigyár Budapest/, Sebők Bertalané /Diosgyőr/ és Lukács Györgyné balmaújvárosi háromholdas ujjazda. /MTI/

..

Bóka László előadása a szovjet irodalomról

DI/Hm/Go Bn A Magyar-Szovjet Társaság szabadegyetemi előadássorozata keretében, csütörtökön este Bóka László kultuszállantitkár tartott előadást a "Szovjet irodalom Magyarországon" címmel.

Bóka László előadásában rámutatott arra, hogy az új utakat kereső magyar irodalom minden munkása a Szovjetunió irodalmát kell, hogy példaképnek tekintse. A Szovjetunió szocialista, realista irodalma, amely a szovjet nép munkájának és harcainak talaján jött létre és mindig kifejezte a szovjet dolgozók örömet és bánatát, emberi érzéseit és a legmagasabbrendű eszmiséggel telített tudatosságát, nagymértékben hozzájárult az új típusú szocialista ember kialakításához. Éppen ezért példának a szovjet irodalom, mert a mi most kialakulóban lévő szocialista-realista irodalmunk is legfőbb feladatának tekintti: hozzájárulni az emberek tudatának megváltoztatásáért folytatott harchoz - mondta előadása befejezésével Bóka László. /MTI/ TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 42. kiadás.

1949. április 14.

21 óra 45 perc

Időjárásjelentés

& Go/Go Bn osztrótokon este

A Meteorológiai Intézet jelenti április 14-én,

Nyugat-Európa fölött, egészen a magyar medencéig nyúló loszáló légáramlás alakult ki, amely Franciaország és az Alpok környékén derült, csendes időt okoz. Ennek a területnek keleti határán: hazánkban is, feloszlott a felhőzet és gyöngült a szél. Napközben Debrecen és Nyíregyháza környékén kisebb eső volt, amely mérhető esapadékot nem adott. A hőmérséklet általában 20-23 fokra emelkedett, de az esti órákig berult. Debrecen és Nyíregyháza környékén csak 16-17 fokot ért el.

Budapesten osztrótokon este 21 órakor a hőmérséklet 15 fok, a tengorszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás péntek estig: mérsékelt nyugati, északnyugati szél, felhőátvonulások, helyenként záporosó, esetleg zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen. /MTI/

..

A Szikra ankétja Zsdanov "A művészet és filozófia kérdéseiről" című könyvéről

DI/Hm/Go Bn A Szikra Könyvkiadó osztrótokon délután ankétot rendezett Zsdanov szovjet politikus és tudós, "A művészet és filozófia kérdéseiről" című könyve kapcsán. A könyv Zsdanov a filozófia és a művészetek kérdéseivel foglalkozó előadását tartalmazza. Az előadások felvetik és megválaszolják a szovjet filozófia, zene és irodalom legfontosabb harcú utáni kérdéseit. Valamennyi tanulmány célja: kiméletlen harc a szovjet tudományos és művészeti életbe beszivargott burzsoá hatások ellen.

Az ankét előadói: dr. Fogarasi Béla a filozófia Koszi Imre az irodalom, Szabó Ferenc pedig a zene problémáihoz szolt hozzá. Megállapították, hogy Zsdanov tanításai: harc a burzsoa esőkövők ellen, harc a művészet kozmopolitizmusa és eszméletlensége ellen, harc a művészetek és a tudomány magasrendű eszmiségeért és pártszerepségéért, megkönyítik és előbbre viszik az új magyar tudományért és művészetért a munkásosztály vezetésével vívott harcot. /MTI/

..

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás

1949 április 14.

23 óra 10 perc

Rákosi Mátyás fogadása a csehszlovák kormányküldöttség
tisztelőre

Gá & Bn/Lt Bn Rákosi Mátyás, a Függetlenségi Népfron- el-
nöke csütörtökön este vacsorát adott a városligeti Gundel- étte-
remben a Budapesten tartózkodó csehszlovák kormányküldöttség
tisztelőre. Rákosi Mátyás és Antonin Zápotocky pohárköszöntő-
ikben áltették a demokratikus népeknek a Szovjetunió által vese-
tett békefrontját és a csehszlovák-magyar barátságot. MTI/

Vége.

K